

Київський національний
торговельно-економічний університет

XIVAT #5 Academia

Онлайн журнал Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ заборонено

Онлайн журнал VIVAT ACADEMIA
ВИПУСК 5. 2017

Співзасновники:

**Київський національний
товарельно-економічний
університет**

**Наукове товариство студентів,
аспірантів, докторантів та молодих
вчених**

Матеріали друкуються в авторській редакції. Максимально зменшено втручання в обсяг і структуру матеріалів. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність інформації, що представлена в рукописах. Відповідальність за оригінальність (плагіат) тексту рукопису, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних назв, географічних відомостей, а також за те, що в матеріалах не містяться дані, що не підлягають відкритій публікації несуть автори наукових праць. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника. Передрук та переклад статей дозволяється лише за згодою редакції та автора.

Адреса редакції:

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених,
Україна, 02000, м. Київ, тел. +38 (063) 454-44-88. E-mail: ntsad_knteu@ukr.net.
Web: <http://ntsadtamv.knteu.kiev.ua>

© Київський національний торговельно-економічний університет

© Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених

Привітання ректора А.А. Мазаракі з нагоди Міжнародного дня студента

Шановні студенти! Дорогі друзі!

17 листопада має особливе значення для студентів всього світу, це - Міжнародний день студента. Таке свято зближує та об'єднує молодих людей, бо це, насамперед, день студентської солідарності, що не має меж та кордонів.

Головним змістом людського життя у юнацькі роки, в якому перебуває студентство, повинно бути прагнення знань, виховання себе як громадянина і особистості, набуття професії, яка б протягом багатьох років надавала задоволення.

Кожний студент нашого університету - це індивідуальність, яка по-справжньому розкривається у стінах нашого навчального закладу. І сьогодні ми пишаємося нашими студентами, які завдяки сумлінному навчанню отримували академічні стипендії Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Президента Торгово-промислової палати України, імені Вадима Гетьмана.

Варто відзначити, що наші студенти гідно представляють КНТЕУ в Україні та світі, здобуваючи перемоги та призові місця на олімпіадах, конкурсах і змаганнях національного та міжнародного рівнів, демонструють свій високий рівень знань і фаховості. Зокрема, у 2016-2017 н. р. 16 студентів стали переможцями II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з різних дисциплін та спеціальностей, отримали 20 призових місць на Всеукраїнському конкурсі з природничих, технічних і гуманітарних наук. 6 студентів отримали дипломи I-III ступенів на Міжнародних конкурсах студентських наукових робіт.

Важливу роль у житті університету відіграє Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених. Результатами їх роботи є налагодження партнерства між викладачами і студентами, міжнародне співробітництво, активна участь у навчально-науковому процесі.

Майбутнє належить молодим, сповненим життєвої енергії людям. Країні вже сьогодні потрібні ваші знання, ваш реальний внесок у справу державотворення, велику справу побудови демократичної процвітаючої України. Творчо мислити, прагнути пізнавати незвідане, ставити досяжну мету і досягати свого - таким має бути кредо сучасного студента.

Бажаю Вам міцного здоров'я, невичерпного оптимізму, натхнення й наполегливості в оволодінні знаннями, неодмінних успіхів у навчанні, нових творчих досягнень, гармонійного духовного та фізичного розвитку. Хай кожен пройдений навчальний рік наближає Вас до головної мети - знайти своє місце у житті й стати гідним громадянином нашої великої країни - України!

Щиро Ваш, Ректор КНТЕУ
Анатолій Мазаракі

ЗМІСТ

ОСВІТНІ НОВАЦІЇ ТА НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Антоневич Марія	Європейський досвід та українські реалії науки	6-9
Туник Олександр	Міжнародна наука відкрита для студентства	10-11
Івкова Ніна	Болонська система оцінювання: переваги та недоліки	12-14
Долід Олександр	Наука і бізнес: напрямки взаємодії	15-20
Сакевич Микита, Петровська Дар'я	«Плюси» і «Мінуси» навчання в Польщі, Чехії та Україні	21-26
Лопуга Владислав	Інновації вищої освіти: стрімкий розвиток «Школи 42»	27-29

БІЗНЕС, ПРАВО І ТОРГІВЛЯ

Бабич Євгенія	Free trade area: торгівля, бізнес, довкілля	30-32
Рибальченко Марія, Яремич Валентин	Big Data: можливості для українського бізнесу	33-35
Чуркіна Тетяна	Бізнес-інкубатори в університетах світу	36-38
Мазуркевич Анастасія, Корольова Анна	Адаптація права України законодавству Європейського Союзу	39-42
Ніколаєць Олександра	Розбудова транспортної інфраструктури	43-44
Мисник Галина	Сфера послуг «по-українськи»: необхідність вдосконалення якості	45-46

ЕКОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Рибальченко Катерина, Гончар Юлія	Стартап екосистеми – європейський досвід та українські реалії	47-51
Шпита Олексій	Розвиток системи «Зелений офіс» в Україні	52-55
Бурилкіна Олена	Переробка сміття – перший крок до покращення	56-57
Звягінцев Дмитро, Донченко Аліна	Контроль за забрудненістю повітря	58-59
Юрко Тетяна	Де б узяти великий чан для заощадження ресурсів? (про збереження водних ресурсів України)	60-62

Антоневич Марія

студентка 4-го курсу факультету обліку, аудиту та інформаційних систем, голова секретаріату Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, голова Ради студентського самоврядування факультету.

Європейський досвід та українські реалії науки

Важко переоцінити значення науки для людства, так чи інакше вона є рушієм змін, що відбуваються в усіх суспільних сферах. Проте з огляду на розвиток української науки залишає бажати кращого. Реалії сьогодення красномовно вказують на прогалини, що утворилися в галузі. Ще в перші роки незалежності спостерігався значний вплив наукових кадрів, який, на жаль, триває і до сьогодні, а ті науковці, які залишилися, в умовах застарілої матеріально-технічної бази, недостатнього фінансування, низьких заробітних плат не можуть повною мірою розкрити свій потенціал. Серед причин, мабуть, перше місце можна віддати проблемі фінансування науки. Отож, спробуємо проаналізувати сучасний стан фінансування вітчизняної наукової галузі та можливі перспективи в цій сфері.

Підписання 20 березня 2015 р. угоди про асоційований статус України в науково-інноваційній програмі ЄС «Горизонт-2020» мало величезне позитивне значення для всієї системи української науки. Не станемо приховувати: в умовах нинішньої фінансової скрути, спричиненої війною, доступ до європейських грантових коштів став шансом для багатьох провідних українських наукових команд. На сьогодні ухвалено вже 61 позитивне рішення щодо заявок з українською участю, і наші науковці отримують у рамках цих проектів близько 11,5 млн євро. Зазначена сума, за європейськими мірками, нікого не вражає, але для нас це понад половину того, що держава витрачає на рік для підтримки університетської науки.

Проте важливість участі в «Горизонті-2020» не вичерпується для нас тільки фінансовими аспектами. Вона ще й дозволяє нам у дуже природній спосіб змінити український науковий ландшафт, наблизити його до вимог європейського дослідницького простору, інтеграція в який є нашою стратегічною метою.

У своїй програмній статті на УП Міністр Сергій Квіт вже писав, що «... наші освіта і наука дісталися нам у спадок від ізольованої радянської системи й більше, ніж за 20 років незалежності ми практично не інтегрувалися у світові процеси».

Участь України в «Горизонт-2020» дозволить значно підвищити рівень залучення українських науковців, університетів, науково-дослідних організацій до спільних європейських наукових

досліджень, а також створить основу для структурних реформ у науково-інноваційній сфері України.

Вже згаданий принцип програми «перенесення ідей від лабораторії до ринку» матиме позитивний вплив не тільки на науку, але також і на промисловість та економіку, з'являться можливості для розвитку високотехнологічної галузі промисловості.

Підвищення якості освіти і науки неможливе без інтернаціоналізації. Міжнародна співпраця на рівні університетів, науково-дослідних інституцій та окремих дослідників є базовою вимогою для повноцінної інтеграції України у глобальний освітньо-науковий простір, кордон якого уже давно не співпадає з кордонами окремих держав.

Замість пошуку можливостей роботи закордоном, українські вчені та дослідники отримують доступ до потужного ресурсу, котрий дозволить реалізувати їхні ідеї та проекти в Україні.

Міжнародний аудит науково-інноваційної системи певної держави в рамках політичних інструментів програми «Горизонт-2020» є корисною європейською практикою. Тому цілком природним було бажання України отримати незалежний і об'єктивний погляд збоку на те, що ми маємо, і дістати рекомендації стосовно першочергових і подальших кроків для зміни нашої ситуації на краще.

Робота європейських експертів — представників профільних урядових структур держав ЄС та незалежних експертних спільнот — розпочалася навесні. У травні відбулася стартова зустріч у Брюсселі з участю команди експертів і представників МОН. У червні й вересні команда євроекспертів працювала в Україні, де зустрічалася з широким колом представників наших адміністративних, наукових, ділових спільнот. Нині ми отримали підсумковий документ аудиту на 70 сторінках, повний англійський текст якого вже доступний онлайн (український переклад Єврокомісія обіцяє розмістити в мережі у січні).

Ось **ключові політичні послання** європейських експертів для українського уряду й суспільства:

1. Науково-технологічна та інноваційна система України потребує сміливої реалізації амбіційних реформ, спрямованих на підвищення її ефективності та впливу. Ці реформи мають спиратися на твердий намір уряду виконати свої зобов'язання щодо збільшення фінансування цієї системи.

2. Країна повинна «внести інновації у свій шлях до зростання», розробивши міжвідомчу Стратегію розвитку науково-технологічної та інноваційної системи, яку підтримуватимуть відповідні інструменти.

3. Наука в Україні має забезпечувати переваги і вигоди для суспільства та економіки.

4. Для визначення пріоритетних завдань України в науково-технологічному та інноваційному секторах необхідно терміново прийняти необхідні рішення на основі принципів застосування передового досвіду.

5. Установи, принципи фінансування та процедури функціонування в науково-технологічному й інноваційному секторі потребують докорінної інституційної перебудови.

6. Україні слід упевнено рухатися шляхом інтернаціоналізації та відкриття світові її науково-технологічної й інноваційної систем.

7. Уряд і академічна й інноваційна спільноти зобов'язані взяти на себе відповідальність та інформувати суспільство про розпочаті реформи науково-технологічної й інноваційної системи і їхні позитивні результати для країни.

Першу рекомендацію експертів присвячено Національній раді з питань розвитку науки і технологій, яка має стати основним стратегічним органом реформування науково-технічного й інноваційного ландшафту держави. Саме таку функцію визначає для Ради новий Закон «Про наукову і науково-технічну діяльність». А проект Оперативного плану, про який уже йшлося, пропонує розширити ці функції й на інноваційну

сферу. Адже орган на чолі з прем'єр-міністром України, що об'єднує, з одного боку, лідерів наукової спільноти, а з іншого — представників усіх ключових гравців на цьому полі, має стати головним майданчиком для того, чого ми не мали досі: вироблення та координації втілення єдиної державної науково-технічної (а в перспективі, сподіваємося, й інноваційної) політики.

Рекомендація п'ята стосується дослідницьких університетів. Тут ми дуже попіклися кілька років тому, коли цей статус інколи надавався виходячи з суто політичних міркувань. Новий закон «Про вищу освіту» передбачає конкурсну процедуру надання статусу дослідницької установи. А колегія МОН нещодавно деталізувала таку процедуру, передбачивши залучення до процесу й Національної ради з питань розвитку науки і технологій. В основі надання статусу дослідницької установи мусить справді лежати відповідність показників університету встановленим критеріям.

Ще одна рекомендація наголошує на необхідності реального забезпечення фінансової самостійності ВНЗ та наукових установ. Тут ми вже дещо зробили і на рівні законів «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність», і на рівні урядових постанов. Університети й інститути вже можуть відкривати банківські рахунки для самостійно зароблених коштів поза скарбницю.

Але ця процедура, на думку багатьох науковців, ще невиправдано ускладнена, тому ми маємо великий простір для роботи.

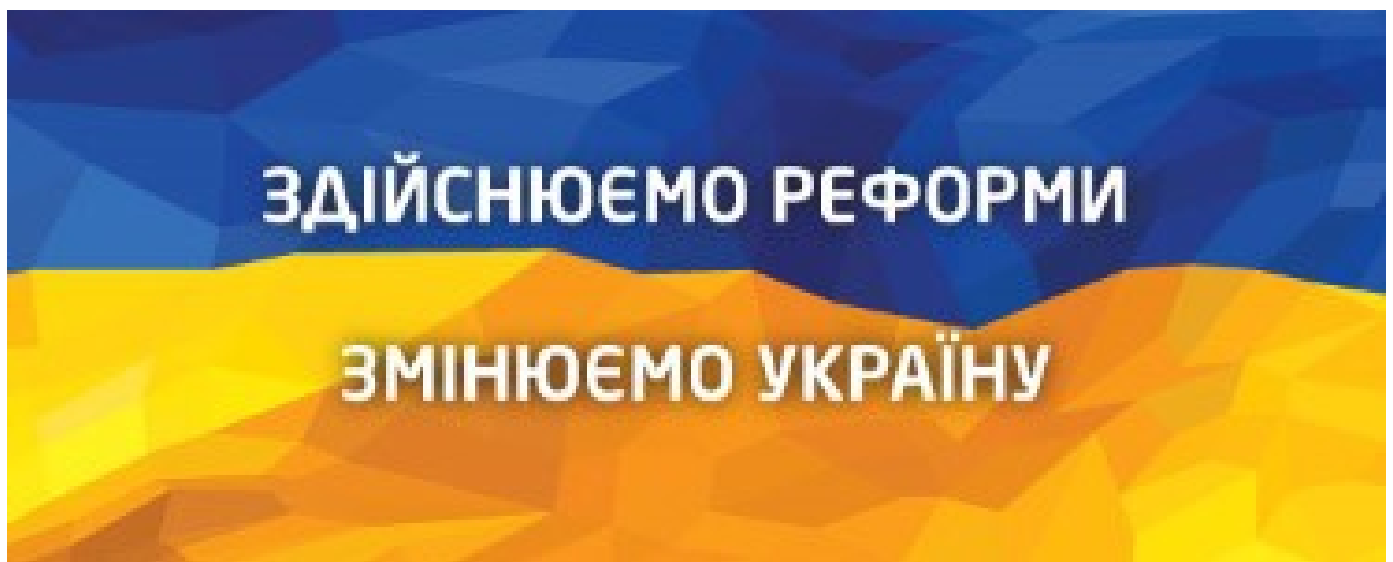

Отже, в дуже стислій формі представлені основні ключові послання та рекомендації документа європейських експертів з погляду того, що вже міститься у проекті Оперативного плану першочергових заходів з реформування вітчизняної науки, розробленого на доручення прем'єр-міністра України В. Гройсмана Міністерством освіти і науки з урахуванням узгоджених пропозицій Національної академії наук, національних галузевих академій наук, ради проректорів з наукової роботи вищих навчальних закладів.

Насамкінець хочеться процитувати надзвичайно важливе положення з того підсумкового звіту, який було оприлюднено:

"Науково-технічна та інноваційна система України потребує сміливої реалізації амбіційних реформ, спрямованих на підвищення її ефективності та впливу. Ці реформи мають спиратися на твердий намір уряду виконати свої зобов'язання щодо збільшення фінансування. Цільовий показник державних витрат на дослідження та розробки у розмірі 1,7% ВВП, визначений новим Законом про наукову та науково-технічну діяльність, попри невисоку вірогідність його швидкого досягнення, має залишатися незмінним і сприяти підтримці проектів, включених до порядку денного реформ у науково-технічному та інноваційному секторі".

Справді: без фінансування науки не може бути самої науки! Це дуже важливо розуміти всім нам. Ми можемо як завгодно довго говорити про реформування науки, про перспективи входження до міжнародних програм тощо. Але без достатнього рівня фінансування наукової сфери наука не зможе бути вагомим чинником суспільного поступу.

Олександр Туник

студент магістратури 2-го курсу факультету ресторанно-готельного та туристичного бізнесу, голова інтелектуального сектору Ради студентського самоврядування факультету (2014-2015 рр.), голова навчально-наукового сектору Ради студентського самоврядування університету (2015-2016 рр.).

Міжнародна наука відкрита для студентства

Минуло майже 6 років з моменту, коли для мене вперше відкрилися двері можливостей КНТЕУ. За цей час були злети і падіння, безсонні ночі й незабутні моменти, палкі дискусії й щирі несподівані зустрічі, що кожного разу завершувалися компромісними зваженими рішеннями. Головне, чого ми навчилися – не здаватися, а також ніколи не боятися відстоювати власну точку зору. Через декілька місяців в магістрів завершується «студентський марафон» й розпочинається новий етап життя, але перш ніж це станеться, слід підбити своєрідні підсумки. Точніше, дізнатися не про те, що дав нам університет, а що саме кожен з нас зробив для університету та свого факультету?

Участь та перемоги у наукових конференціях, олімпіадах, різноманітних конкурсах, розміщення фахових публікацій, а також активна громадська діяльність для мене завжди були саме тими речами, якими кожен студент може подякувати своєму університету за якісну освіту. Звичайно, не все задумане вдалося реалізувати, але тим не менш хочу розповісти про свій нещодавній невеликий внесок в здобутки університету та факультету, а саме про міжнародний конкурс наукових молодіжних проектів (Туреччина) та одну з міжнародних конференцій (Польща).

Довідка: за час навчання Олександр взяв участь у декількох десятках наукових заходів, написав 7 наукових робіт, є переможцем конференцій, конкурсів та олімпіад, має більше 12 публікацій, був стипендіатом Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Лауреатом премії Київської міської ради за внесок молоді у розвиток місцевого самоврядування, стипендіатом ТОВ «Travel Professional Group»

Історія з міжнародним конкурсом наукових проектів розпочалася у грудні 2016 року, як не дивно, на парах під час вивчення дисципліни «Інновації в туризмі». Кожен студент тоді готував свій власний інноваційний проект, і якраз надійшов лист-запрошення з Академії туризму Анталії з пропозицією участі у конкурсі «Розвиток туризму в сучасному світі: історія і перспективи», під час однієї з пар Ганна Іванівна Михайліченко запропонувала взяти участь у ньому.

Пройшов певний час, завершилася сесія. Це прозвучить дивно, але одного вечора (напередодні Нового року), слухаючи улюблену музику із температурою більше 38 °С та відсутністю голосу, мені захотілось щось пописати і я побачив на робочому столі ноутбуку правила участі в конкурсі. Більш детально ознайомившись із вимогами, мені стало зрозуміло, що для участі немає необхідності їхати за кордон, й те, що достатньо надіслати для оцінювання свою роботу. Тоді все що мені залишалось перекласти та трохи удосконалити свій інноваційний проект «Смарт-місто для смарт-відвідувачів», який стосувався пропозицій інновацій в Києві напередодні Євробачення-2017 та є продовженням циклу моїх досліджень смарт-туризму, які тепер покладені в основу випускної кваліфікаційної роботи. Пройшов місяць, мені надійшов лист з Анталії із дипломом, бо моя робота одержала перемогу та посіла 2-місце серед більше 60 робіт учасників з різних країн світу.

З міжнародною конференцією DYLEMATY-2017 в Польщі, все було набагато простіше. Взяти участь у ній мені запропонувала мій науковий керівник (в ній брали участь й інші викладачі кафедри), завідувач кафедри туризму та рекреації, д.е.н., проф. Тетяна Іванівна Ткаченко, я погодився, тим більше в мене якраз тоді зібралось достатньо багато матеріалів, які необхідно було опрацювати. Ми написали спільну фахову наукову статтю достатньо значних розмірів (близько 15 сторінок), де вперше в Україні дали поняття смарт-туризму (вона зараз проходить рецензування та публікацію) та надіслали її на конференцію. Напередодні конференції ми зняли відео, де презентували результати наукових досліджень та подякували за можливість участі. Це відео було представлено на конференції при особистій участі в ній викладача кафедри туризму та рекреації, д.е.н., проф. Сагалакової Наталії Олександрівни.

Хочу порадити студентам: користуйтеся можливостями, шукайте конференції в науковому розділі «Інформаційні листи» на сайті університету та інших наукових сайтах; зареєструйтеся на сайтах Google Scholar, ORCID, ResearchID, де розмістіть свої наукові тези та статті. Самоархівуйтеся на сайтах Academia.edu, ResearchGate (для реєстрації треба подати спеціальний запит, що у вас немає email на домені університету, тоді через кілька днів Вам відкриють доступ для Вашого звичайного email), Zenodo та Figshare. Крім того, ці ж сайти стануть вам у пригоді при написанні статей, адже саме тут розміщуються останні дослідження з усього світу. Тож не упускайте таку можливість!

Івкова Ніна

студентка 2-го курсу факультету міжнародної торгівлі та права, голова відділу по роботі з молодими вченими на факультеті Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

Болонська система оцінювання: переваги та недоліки

Кожний вагомий процес в світі має історію. І тому не можна сказати, що Болонська система оцінювання була започаткована відразу та без передумов. Все розпочалося з Болонського процесу, який мав на меті структурне реформування національних систем вищої освіти, зміну освітніх програм та вагомі інституційні перетворення в рамках вищих навчальних закладів в Європі. Як наслідок, 19 червня 1999 року була підписана Болонська конвенція, яка і дала старт впровадженню даної системи оцінювання.

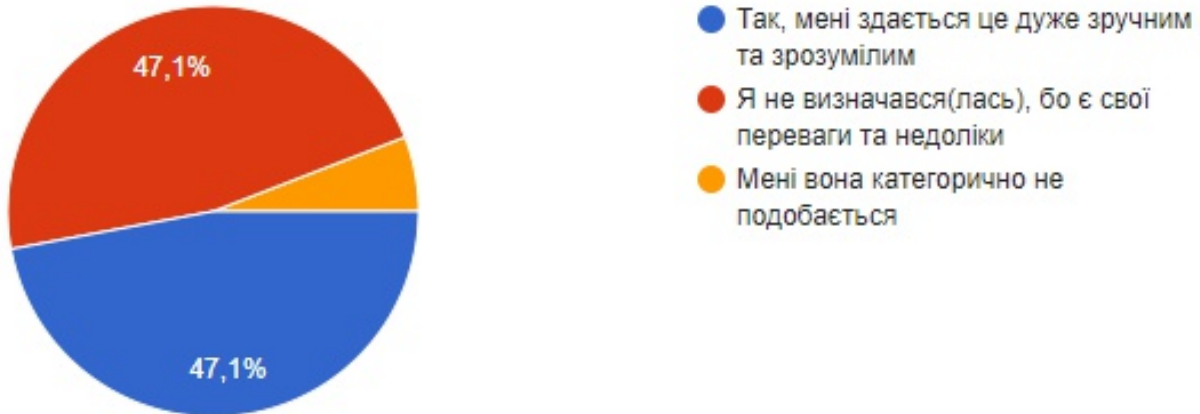
19 травня 2005 року Україна приєднується до Болонського процесу. Якими би привабливими та неминучими не здавалися нам такі рішучі зміни в освіті, потрібно розуміти, що для підведення українського рівня освіти до європейського потрібно їх, по-перше, гармонійно з'єднати. Далі постає новий виклик: модернізація контролю якості освіти та введення загальноєвропейських систем оцінювання заліків та екзаменів. Важливим є те, що подібної системи в Україні ще ніколи не існувало, тому уряд зіштовхнувся з питанням одночасно важким та досить важливим.

Для розуміння Болонська система оцінювання досить зручна та проста. Оцінка знань за стандартом ECTS здійснюється за літерами від А до F: оцінка А відповідає отриманій в українському вузі «п'ятірці», В і С – нашій «четвірці», D і E – «задовільно», це прохідні бали. Оцінка F не є прохідною, а студент має скласти іспит з предмета в наступну сесію.

Взагалі для того, аби виділити переваги та недоліки цієї системи, недостатньо лише пробігти через її опис або через відгуки політиків та викладачів різноманітних вищих навчальних закладів. Навпаки, велику роль тут грають саме студенти, для яких ECTS і була започаткована. І саме для цього я вирішили зробити опитування студентів. Актуальним це являється тому, що тут брали участь не лише студенти КНТЕУ, а й КПІ.

Першим питанням, яке чули студенти, було: «Чи подобається тобі введення Болонської системи в українську освіту?». І як наслідок 16 студентів відповіли позитивно, зазначивши, що їм подобається її введення. 16 студентів дотрималися думки про те, що ця система є досить раціональною, але вони не мають чіткої точки зору про те, наскільки вона позитивно або негативно впливає на навчання. І лише 2 студенти зазначили, що їм категорично не подобається введення Болонської системи в українську освіту.

«Чи вважаєш ти, що Болонська система в Україні є достатньо розвинутою?»,- це було наступне питання, відповіді на яке змусили мене зробити ряд не зовсім позитивних висновків. 10 студентів зазначили, що дана система погано розвивається в Україні - над нею потрібно ще досить довго працювати; натомість 21 людина серед опитаних прийшли до висновку, що Болонська система досить стрімко розвивається, але потрібно багато змін для її чіткого встановлення. І лише 3 студенти висловили думку того, що цей рівень нашої освіти знаходить поруч з європейським, чому і допомагає Болонська система оцінювання.

І заключним, вирішальним питанням була пропозиція висловити свою загальну думку щодо цього нововведення в освіту українських ВНЗ. «Болонська система не впроваджується повсюдно в нашій країні, що провокує нерівності в оцінюванні студентів різних ВНЗ. Наприклад, в Одесі в деяких університетах досі існує 5-бальна система, і бали далі трансформуються в чіткі 75-82-90-100. Тобто сама система - задумка гарна, але потрібно оцінювати всіх чесно та уніфікувати стандарти нарахування балів за навчання», - таку думку висловлює студентка КНТЕУ ФМПІ. «Як я вважаю, ця система є дуже і дуже правильною, бо вона має на увазі отримання балів за кожний момент навчання від самостійної роботи студента до роботи на семінарах, що і стимулює мене, як приклад, до регулярного навчання», - це я почувала від студента КПІ ХТФ.

Це опитування допомогло мені зрозуміти, що головною перевагою введення Болонської системи є те, що вона стимулює. Стимулює до постійного навчання, до регулярних пошуків інформації та нововведень. Це по-перше. По-друге, дана система оцінювання дозволяє раціонально розподілити свої можливості на кожний семінар, що не тільки організовує твою роботу, а й робить її кориснішою та оптимізує пам'ять. Студент в змозі готуватися щодня, аби потім отримати від певного предмета тільки необхідне, заробивши при цьому певну кількість балів. Це зручно, погоджуєтесь?

Але, як ми знаємо, ніякі інновації не приносять лише позитивні відгуки. Знайшлося дуже багато студентів, які висловили негативну думку, пояснюючи її тим, що їм це не зрозуміло. *«Я не звикла кожного дня доводити комусь, що я знаю певний предмет. Тому мені досить незручно кожного разу готувати доповіді, відповідати як можна краще, аби заробити той відсоток балів. Зручніше було про це все забути та навчатися ще за тим принципом, до якого ми звикли ще зі школи»*, - таку думку висловила студентка з КПІ. Окрім незручності існує ще фактор того, що за введення цієї системи освіта переорієнтувалася на конкурсний відбір, залишивши якість на другому місці. Всі почали якомога швидше набирати ці 100 балів, забувши про якість навчання. З'явилася мотивація отримувати бали, але у деяких студентів поступово зникає освітній потенціал.

Отже, у висновку можна зазначити, що для тотального розвитку Болонської системи потрібен час. І мова тут йде не про 5-6 місяців, а про декілька років. Її почали впроваджувати, але недостатньо активно. Не можна зробити щось якісно, зупинившись на половині пройденого шляху. Більшості студентів вона здається зручною, але потрібно змінювати радянську систему та впроваджувати нову модернізовану: з новою літературою, методами та досвідом.

Долід Олександр

студент 2-го курсу факультету торгівлі та маркетингу, координатор наукового клубу «Start in Science», член Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

Стаття виконана під науковим керівництвом модератора проектів наукового клубу «Start in Science», старшого викладача кафедри товарознавства, управління безпекою та якістю **Чикун Надії Юріївни**.

Наука і бізнес: напрямки взаємодії

Українці зробили свій вибір: обрали європейський вектор розвитку країни. Україна стала асоційованим членом європейської спільноти. Нові реалії вимагають постановки нових завдань перед владою та суспільством. Добробут кожної української родини залежить від швидких темпів успішного розвитку економіки. Наша країна переживає епоху переходу, коли найбільш розвинені країни глобалізованого світу вступили в четверту фазу розвитку економіки. Четверта індустріальна революція вже охопила найбільш інноваційні країни: США, Швейцарію, Німеччину, Японію, Швецію та інші.

В Україні відзначаємо позитивні зміни: перехід на відновлювальні джерела енергії, перетворення будівель на міні електростанції, появу електромобілів тощо, але це ознаки третьої індустріальної революції. Наші темпи економічного розвитку є недостатніми. Тільки успішне поєднання науки та бізнесу здатне вивести нашу країну на шлях швидкого та продуктивного розвитку. Варто проаналізувати та співставити цифри наведені нижче в табл. 1.

Таблиця 1

Показники розвитку країн

Показники	Країни Європи				Україна
	Польща	Франція	Німеччина	Швеція	
Кількість людей з вищою освітою (від 25-54 років)	33,9 %	38,7 %	29,0 %	44,2 %	76,0 %
Кількість ВНЗ	430	571	414	48	297
Рівень ВВП на душу населення (в \$)	15048,98	42013,29	45551,51	56319,05	2905,86
Індекс людського розвитку	36	21	4	14	84
Рівень країн по середній місячній зарплаті (в €)	753	2,225	2,270	2,713	302

*Показники станом на 2016 рік [1]

¹ Режим доступу: <https://ru.tradingeconomics.com/country-list/gdp-per-capita?continent=europe>

Із наведеної вище інформації можемо зробити висновки на скільки кількість людей з вищою освітою у нашій країні є більше, ніж в європейських. Саме в цьому сутність парадоксу, що у нас то більше людей з вищою освітою, але ми відстаємо від Європи за рівнем ВВП, середній місячній зарплаті. По Швеції ми бачимо 48 ВНЗ по зрівнянню з нашими 297, але в той самий час рівень по середній місячній зарплаті набагато вищий, і це ще включаючи те, що в Швеції набагато менше населення ніж в Україні, тобто в реальному плані, рівень Швеції по середній заробітній місячній зарплаті є набагато умовно більшою. Отже, ми бачимо, протиріччя між кількістю високоосвічених людей в Україні та рівнем життя.

Цікаво «яка модель бізнесу об'єднує сучасні успішні компанії? Так, наприклад, Uber придумав план ефективного управління мільйонами автомобілів, Airbnb побудував мережеву платформу управління величезною кількістю різноманітного житла, що здається в оренду, компанія Subway має більше точок фастфуду, ніж мережа McDonalds, причому персоналу у неї у 500 разів менше і т.д. Нові моделі бізнесу ставлять зовсім нові вимоги до працівників, до їхньої освіти і навичок» [2].

Людям необхідно розвивати навички перероблення знань: «З розвитком нових технологій виграє найбільш інноваційна, інтелектуальна частина населення земної кулі. Людям залишиться лише творча праця, креативність стане основним інструментом розвитку і буде ключовою точкою диференціації людей» [2]. А чого ж університет повинен навчити свого випускника? – постійно вчитися («Lifelong Learning»), тренд сьогодення. Які інноваційні освітні технології необхідно впроваджувати у вищих навчальних закладах?

«На сьогодні актуальною є потреба створення системи Smart-освіти в Україні, що передбачає використання Smart-технологій, які мають значну кількість переваг: спонукають до розвитку творчих здібностей, професійних знань, формують критичне мислення» [3]. Ректор КНТЕУ, проф., д.е.н. Мазаракі А.А. зазначив: «Впровадження у процес навчання новітніх технологій для всіх, хто здобуває освіту, надасть поштовх для розвитку нових напрямів наукових досліджень» [3]. Чи всім відомо, як розшифровується поняття Smart? Розробка Smart-завдань включає: конкретність, вимірюваність, досяжність, доцільність, обмеженість в часі (Specific, measurable, attainable, relevant, time-bound). Саме відповідність завдань наведеним критеріям збільшує ймовірність успішного виконання та досягнення мети. Науковий клуб «Start in Science», що функціонує в КНТЕУ, здійснює свою діяльність керуючись наведеними принципами.

Якісна освіта кожного громадянина складає людський капітал суспільства. Сучасне постіндустріальне суспільство, засноване на знанні і інформації значно підвищує в ціні інтелект, диктує появу людей сильно ресурсних, з високими адаптаційними можливостями, освічених і висококваліфікованих. Метою наукового клубу «Start in Science» є формування особистостей з такими рисами [4]. Наші завданнями: поглиблення вивчення будови, властивостей та удосконалення методів дослідження компонентів харчових систем (сировини, напівфабрикатів та готових харчових продуктів), особливу увагу приділяємо вивченню та удосконаленню експрес-методів (фото 1).

² <http://open.kmbs.ua/ua/articles/op-manage/19593/chetverta-industrialna-revoluciya-i-osvita>

³ Режим доступу: <https://knteu.kiev.ua/file/MTc=/d87f90e5eab7630e4cf4b87b407aab8a.pdf>

⁴ Пасальський Б. Інноваційні технології навчання у реформуванні системи вищої освіти / Пасальський Б., Чикун Н. // Вісник КНТЕУ. - 3. -2016. - С. 135-144.

Фото 1. «Майстер-клас Експрес-методи оцінки безпечності та якості кавунів». На фото: активісти клубу Долід Олександр, Сириця Катерина, Владлена Хоменко, Наталія Рудь, студенти ФТМ, ФРГТБ

Ми вивчаємо та досліджуємо органічні продукти харчування, які є трендом 21 століття. Експериментальні дослідження активісти клубу проводять в сучасних лабораторіях кафедри товарознавства, управління безпекою та якістю. Робота клубу включає активне вивчення хімічної термінології англійською мовою, використання матеріалів ряду англійських навчальних посібників іноземних видань при підготовці до англійських семінарів, круглих столів, наукових конференцій (фото 2).

Фото 2. Workshop «What is Organic Food?». На фото: активіст клубу, один з ключових учасників Захарченко Валентин, студент ФТМ

Європейські дні торгівлі, Консюмерські фестивали є платформами для впровадження складових, які формують світовий рейтинг університетів «science, education, collaboration» (наука, освіта, співпраця). Такі події є можливістю презентувати результати досягнень великого колективу університету і кожному студенту, магістру, викладачу, співробітнику. Це дає змогу відчувати себе частиною великої спільноти нашого рідного університету. Активісти наукового клубу «Start in Science» зацікавлені в напрацюванні професійних компетентностей і мають високий рівень мотивації щодо перспектив успішного поєднання науки та бізнесу (фото 3).

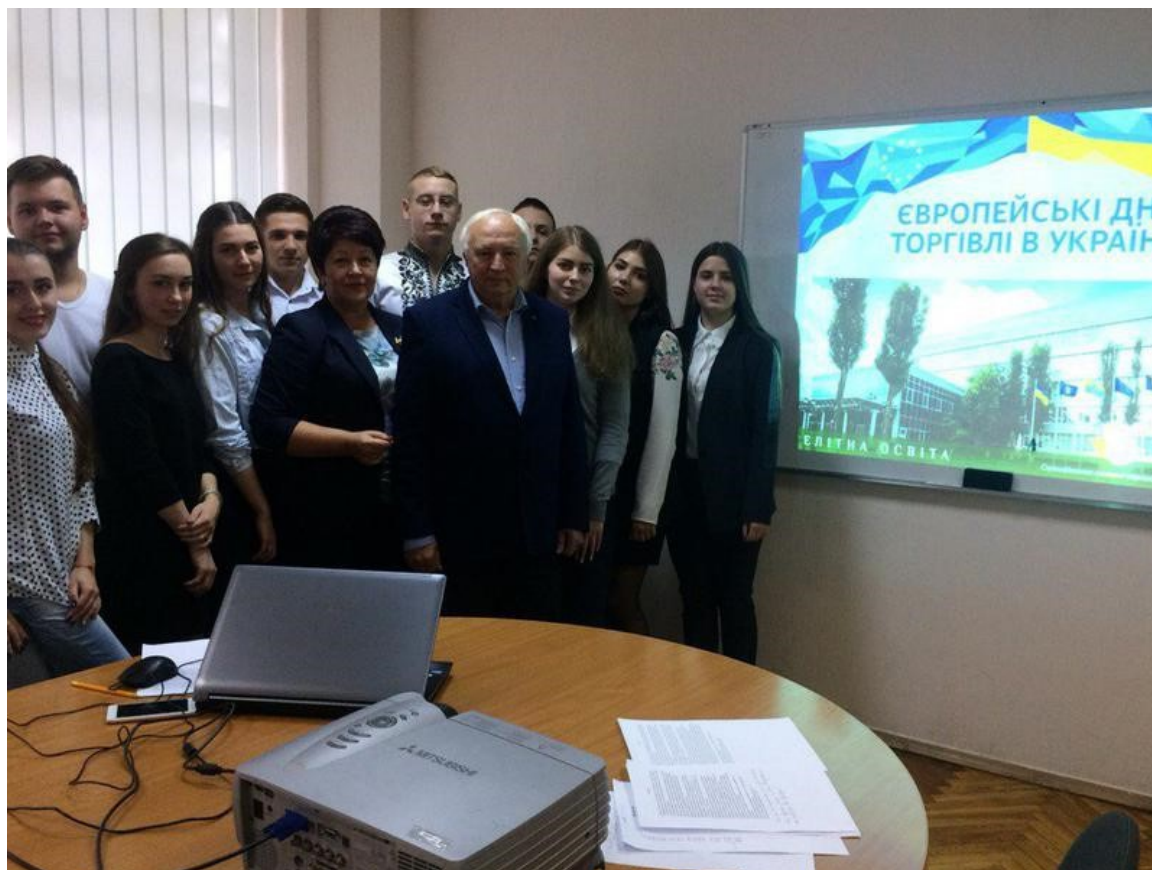

Фото 3. Науковий клуб «Start in Science» щорічно учасник Європейських днів торгівлі в Україні

У КНТЕУ постійно піднімаюся питання перспектив і проблем сучасної науки та бізнесу. Науковий клуб «Start in science» постійно проводить на українській і англійській мовах різноманітні круглі столи, конференції, дискусії, майстер класи, семінари, здійснюється просвітницька діяльність з школярами, готуються студентські роботи на Всеукраїнський конкурс наукових робіт, публікуються тези, матеріали Міжнародних науково-практичних конференцій. Так, в рамках Європейських днів торгівлі відбулись круглий стіл «Science and business in the modern world» («Наука і бізнес у сучасному світі») та дискусія «Наука і бізнес: європейський вектор» (фото 4), на яких обговорені такі питання:

- наука і бізнес: проблеми та перспективи;
- стартапи та аспекти їх діяльності;
- створення нових товарів та технологій, їх просування на ринку;
- бізнес кластери;
- досягнення та перспективи поєднання науки і бізнесу студентами КНТЕУ;
- білінгвальне навчання як інструмент побудови успішної кар'єри.

Фото 4. Дискусія «Наука та бізнес: європейський вектор». На фото: активна учасниця клубу Мельник Софія, студентка ФТМ

Актуальне питання для молоді: поєднання фахових компетенцій та ведення успішного бізнесу. Науковий клуб «Start in Science» під керівництвом наставників вивчає досвід європейських країн, а саме щодо створення стартапів при ВНЗ. Наприклад, у Швеції, КТН (Royal Institute of Technology) має майже 30 стартапів «Green House Lab». Швеція одна з найінноваційніших країн, досвід науковців та університетів якої достойний ретельного вивчення. «Стартап – модне слово 21 століття. Практично кожна нова справа проходить стадію стартапу, адже стартапом називають пошук ефективно працюючої бізнес-моделі. Багато стартапів такі, що шанс на успіх у них мінімальний, але якщо «вигорить», то рентабельність вимірюється десятками тисяч відсотків. Стартапери 21 століття... Вони сьогодні творять світ майбутнього, формують нову технологічну епоху» [5]. Це приваблює креативну молодь.

Науковий клуб «Start in science» вважає перспективним напрям науково-дослідної роботи щодо розробки у сфері безвідходної переробки та екологізації продукції. В цьому напрямі має місце наукова співпраця викладачів старшого викладача Н.Ю.Чикун та доцента, к.х.н. Б.К. Пасальського, наставників наукового клубу, з науковцями Інституту сорбції та проблем ендоекології НАНУ, Інституту хімії поверхні НАНУ, Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського, а також відомими іноземними вченими з Швеції. Як результат наукової співпраці з шведськими науковцями надруковані в співавторстві статті в журналі «Товари і ринки» та в іноземних виданнях. Також до НДР по цій тематиці долучені студенти Долід Олександр, Каїка Єлизавета, Іванов Дмитро та інші активісти (фото 5).

⁵ Геращенко О. Економіка XXI / О. Геращенко; пер. з рос. М.В. Скоробогатова. - Харків: Фоліо, 2017. -303 с.

Фото 5. Перші кроки в науку.
На фото: Каїка Єлизавета.
Студентка ФТМ

В рамках Консюмерського фестивалю в березні 2017 року проведено круглий стіл «Consumption, Safety and Environment» («Споживання, безпека та довкілля»). Вичерпність природних ресурсів, забруднення навколишнього середовища - це те, чим людство платить за споживання. Такі глобальні проблеми потребують пошуку рішення. Безпека товарів та довкілля, які впливають на якість та тривалість життя, вже стали базовими потребами (фото 6).

Безвідходна переробка сировини та екологізація продукції нагальні завдання для людства, актуальні проблемні питання для науковців та цікаві теми дослідження для студентської науково-дослідної роботи.

Як висновок, науково-дослідна робота активістів та наставників наукового клубу є постійною, продуктивною в науковій галузі. Сьогодення вимагає постановки нових завдань для науки та бізнесу з метою успішного розвитку нашої країни у відповідності до обраного народом України європейського вектору розвитку. Є перспективи розвитку, але вони на стадії обробки і аналізу, і ось головне завдання, щоб вони були вже на стадії запровадження.

Фото 6. Круглий стіл «Consumption, Safety and Environment». На фото: активна учасниця, одна з ключових доповідачів наукового клубу Кириченко Анастасія, студентка ФТМ

Сакевич Микита

студент 2-го курсу факультету економіки, менеджменту та психології, голова відділу по роботі з молодими вченими на факультеті Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

Петровська Дар'я

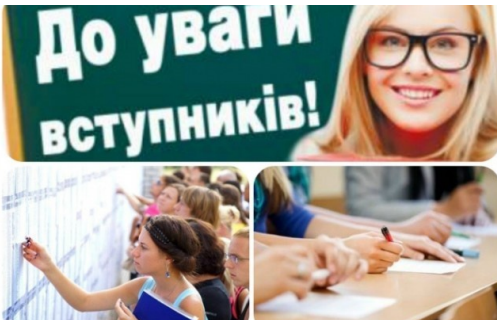
студентка 2-го курсу факультету економіки, менеджменту та психології, голова соціального сектору Ради студентського самоврядування факультету.

«Плюси» і «Мінуси» навчання в Польщі, Чехії та Україні

Будь-який шлях до науки починається з отримання належної освіти. Багато хто вважає, що таку освіту краще всього отримати в Європі. Як показує статистика, велика кількість наших студентів після отримання середньої освіти їдуть вчитися в Польщу, або Чехію. Проте, цікаво було б розглянути, які є плюси і мінуси навчання у цих країнах порівнюючи з навчанням в Україні.

Процедура вступу

Найпершим питанням, яке потрібно обговорити, є процедура вступу. Почнемо з Польщі. Українські школярі можуть вступати в польський університет одразу після закінчення 11 класу. Жодних додаткових років навчання не потрібно.

Деякі університети пропонують бюджетні місця спеціально для іноземців (інформацію про це необхідно шукати на сайті кожного університету окремо). Якщо ж університет не надає таких привілеїв, то можливість безкоштовного навчання є у тих, хто пройде конкурсний відбір, має карту поляка, або вже перебуває в Польщі на постійному місці проживання.

Що ж стосується Чехії, то чеські вузи не приймають іноземців тільки за документами. Вам все одно доведеться здати вступні іспити. Майбутньому студенту доведеться здавати іспити з профільних предметів й іспит з чеської мови, якщо тільки ви не маєте сертифікату, що вже засвідчує ваш рівень володіння нею.

Можна закінчити підготовчий курс чеської мови в Чехії при ВНЗ, в який ви збираєтеся вступати, або в одному із спеціалізованих освітніх центрів. Але і це ще не все. Щоб абітурієнта з України допустили до навчання в Чехії, йому потрібно пройти процедуру нострифікації (визнання) свого атестата. Інколи ця процедура передбачає здачу іспитів з двох предметів чеської шкільної програми.

У нас в Україні процедура вступу до ВНЗ не є складною. Все, що потрібно, це скласти ЗНО з деяких профільних предметів, а потім на основі отриманих балів подати заяви на вступ в електронній формі до обраних вузів. Для вступу на спеціаль-

ності, що потребують особливих здібностей абітурієнти складають ще й творчий конкурс, умови якого вже кожен університет визначає окремо. Особисто зі свого досвіду ми можемо стверджувати, що нинішня процедура вступу в нашій країні досить зручна, адже надає можливість студенту вступити до університету в будь-якому куточку країни без особливих зусиль. Але серед мінусів можна назвати той фактор, що отриманий сертифікат ЗНО дійсний лише один рік, що обмежує можливість його повторного використання.

Вартість навчання

Мріючи про навчання за кордоном, слід також подумати і про його вартість. Наприклад в Польщі вартість навчання коливається залежно від міста, вузу, напрямку навчання та спеціальності. Вартість навчання польською мовою оцінюється в діапазоні 800-1300 євро/рік, англійською мовою – 1200-2000 євро/рік. Оплату за навчання можна проводити помісячно, за семестр або за рік.

Більше того, державні університети часто пропонують безкоштовне навчання польською мовою, однак тоді доведеться проходити конкурсний відбір.

В Чехії ситуація схожа. У державних вузах навчання чеською мовою також проводиться на безкоштовній основі, і для цього абітурієнту доведеться пройти конкурс, який іноді становить по 10-12 осіб на місце. Платне навчання англійською мовою - у середньому 4000 євро на рік. У приватних вузах розмір оплати за навчання коливається в межах від 1700 до 3000 євро за програми чеською мовою і від 2500 до 6000 євро на рік за навчання англійською (є можливість навчання на російськомовних програмах). Оплату можна вносити посеместрово.

В Україні також доступне навчання як за кошти державного бюджету, так і за кошти фізичних осіб. В залежності від спеціальності та престижності ВНЗ конкурс на одне бюджетне місце може бути різним, але за наявності хороших балів ЗНО вступити на бюджет досить реально. Навчання за кошти фізичних осіб також в залежності від цих факторів варіюється в межах від 12200 до 24700 гривень на рік. Якщо для порівняння перевести цифри у євро, то отримаємо приблизно 420-850 євро на рік. Звісно це набагато менше, ніж у Польщі та Чехії, тому Україна в цьому плані має досить значні переваги.

Рівень освіти

Що стосується рівня освіти, то тут можна сказати, що і в Чехії, і в Польщі, і в Україні вона є на достатньо високому рівні. В усіх цих країнах популярне навчання на два ступені вищої освіти – «Бакалавр» та «Магістр». Проте є деякі відмінності у тривалості навчання. Наприклад, у Польщі та Чехії тривалість навчання на освітній ступінь «бакалавр» - від 3 до 4 років, в залежності від обраного ВНЗ, тоді як в Україні - тільки 4 роки. Така сама ситуація і з «магістратурою» - в Польщі та Чехії - 2 роки, а в Україні – від 1 року 4 місяців. Також, у вищих навчальних закладах Чехії іспит з конкретного предмета

проходить кілька разів під час однієї сесії. Іноді перерва між цими іспитами може становити тиждень. Завдяки такій системі, студент отримує додатковий час на підготовку. Варто зазначити, що деякі ВНЗ Чехії, наприклад Університет Карлова і Вища школа економіки, використовують систему оцінки від 1 до 4, де «1» означає «відмінно», «2» - «добре», «3» - задовільно, «4» - незадовільно. Ряд чеських ВНЗ, наприклад Чеський технічний університет в Празі і Університет Масарика в Брно, перейшов на стандартну західну модель оцінки від А до F, де «А» відповідає 1, «В» - 1,5, «С» - 2, «D» - 2,5, «Е» - 3, «F» - 4.

Вартість проживання

Не можна забувати й про вартість самого проживання в кожній із цих країн - вони трохи різняться між собою. Якщо говорити про Польщу, то економний студент зможе вкластися в 400-500 євро на місяць. Якщо ж студент знайшов собі підробіток, що приносить менш як 150 євро на місяць - він звільняється від сплати податків, але є і мінус у тому, що працювати іноземний студент може тільки на канікулах, не більше 3-х місяців на рік, або повинен отримувати дозвіл на роботу. Також йому необхідність купувати страховку, яка коштуватиме порядку 150-200 євро на рік. По суті, це не мінус, а додаткова гарантія особистої безпеки. Однак сам факт витрат є неприємним для майбутнього студента, а без страховки кожен прийом у лікаря буде коштувати від 30 євро.

В Чехії ж достатньо невисока вартість життя порівняно з багатьма іншими країнами Європи. Якщо дуже постаратися, студент в Чехії здатний прожити на 300 євро на місяць, включаючи харчування, кімнату в гуртожитку, і навіть деякі розваги. Щодо роботи, то правила дуже сурові: студент не може працювати більше ніж 30 днів на рік, більше ніж 7 днів поспіль та більше ніж 100 годин на рік на одного роботодавця. Усе це створює деякі складності з пошуком роботи та її утриманням. З іншого боку, автоматично знаходиться час для навчання. Вартість річної медичної страховки у Чехії - 400 євро, що є значно дорожчим благом за медичну страховку в Польщі, але вона не нав'язується іноземному студенту.

Як це не дивно, але в Україні найменша вартість проживання серед країн, що ми розглядаємо - усього 170-200 євро на місяць; залежить від того, наскільки добре студент вміє економити. Це обумовлюється невеликою вартістю проживання в гуртожитку і порівняно невеликою вартістю харчування в студентських їдальнях. На роботу студент може влаштуватися без таких серйозних обмежень, як у Польщі чи Чехії. Проте мінусом можна назвати низький рівень зарплатні загалом в Україні, що значно ускладнює умови проживання, та студент денної форми навчання в середньому цілком може заробляти 100 євро на місяць. Медичне страхування в Україні різниться між собою, але не є популярним, бо медицина в Україні - безкоштовна.

Стипендія

Тепер, знаючи скільки приблизно коштів на проживання потрібно студенту в кожній з країн, ми можемо поговорити про можливість отримання стипендій та їх розмір і чи можна задовольнити ними усі необхідні витрати. У Польщі існує цілий ряд стипендіальних можливостей - розглянемо деякі види стипендій, які доступні українцям при вступі або переході до польського ВНЗ:

1) величезний вибір стипендіальних програм пропонують українським студентам, що володіють картками поляка (тобто прирівнюються до громадян Польщі). Наприклад, ректорські стипендії ВНЗ, стипендія Міністра освіти та ін.;

2) можна отримувати стипендії за академічні успіхи, соціальні, спортивні стипендії, стипендії за наукові досягнення та навіть стипендії Європейських університетів і урядів інших країн. Також польські університети часто надають знижки на навчання до половини його вартості у разі високої успішності студента за результатами навчального семестру або року.

Стипендії в Польщі стартують від 150 і до 700 євро в місяць (залежно від типу стипендіальної програми).

Стипендії в Чехії можна класифікувати приблизно так само, але до всього цього додається ще стипендія на проживання. Вона видається студентам денної форми навчання. Студенти з постійною пропискою в місті навчання отримують в два рази менше, ніж студенти з пропискою в інших містах. Іноземні студенти отримують стипендію на проживання в повному обсязі. Розмір цієї стипендії зазвичай становить 600 – 700 чеських крон (приблизно 25 євро) в місяць. Взагалі у Чехії невелика кількість стипендій, менше якої тільки їх розмір. Так, чеський студент може отримувати суму до 45 євро на місяць. Інший варіант - отримати стипендію у вигляді зниження плати за навчання від 10% до 100%.

Українські стипендії поділяються переважно на академічну (за досягнення в навчанні) та соціальну (для соціально незахищених громадян, пільговиків).

Процедура розподілу академічних стипендій запроваджена у вигляді рейтингу успішності. Таким чином, стипендію будуть отримувати лише ті, хто займе високі місця в рейтингу вищого навчального закладу. При цьому встановлюється однаковий для всіх курсів і спеціальностей ліміт стипендіатів, яким буде призначатися академічна стипендія, який встановлюється у відсотках. Соціальна стипендія може становити 1000-2000 гривень (приблизно 30-60 євро) в залежності від різних факторів. Розмір мінімальної академічної стипендії для учнів ВНЗ III-IV рівня акредитації 1100 гривень (35 євро), підвищена – 1600 гривень (50 євро). За високу успішність і особливі здобутки у навчання студенти мають можливість претендувати на стипендію Президента України, стипендії Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України та галузевих міністерств і установ.

Можливості після навчання

Та чи потрібно проходити цей довгий та нелегкий шлях від початку навчання на своїй вибраній спеціальності до отримання на ній ступеня «бакалавра» або «магістра», якщо потім не буде можливості працювати за фахом? У цьому, як мінімум, не буде логіки. Тому студент повинен бути впевнений у тому, що у нього буде можливість знайти роботу після отримання вищої освіти.

У Польщі, після випуску з університету, молодий фахівець може розраховувати знайти роботу за фахом або у суміжній галузі, бо рівень безробіття в країні є значно нижче середнього рівня країн Європи. Не можна не зазначити відносну схожість польської та української мов, що є ще одним плюсом для тих, хто бажає шукати роботу в Польщі по закінченні вищої освіти. Також завдяки європейському диплому, отриманому після закінчення польського університету, випускники мають змогу шукати працевлаштування як у Європі, так і в Україні, що значно розширює їх можливості.

Ще краща ситуація з працевлаштуванням у Чехії. Відсоток безробіття в країні є одним з найнижчих в Європі. При належному завзятті, випускник чеського університету зможе з легкістю працевлаштуватися за фахом в Чехії. Проте доведеться вчити чеську мову. Для українців це не складе великих труднощів. Перший час достатньо буде лише базових знань. На деяких спеціальностях знання мови особливо не потрібно, але ніколи не буде зайвим знати мову тієї країни, в якій ви зібралися жити. Розмовна англійська теж згодиться.

В Україні з працевлаштуванням за фахом усе не так просто. Рівень безробіття в країні – 10,1%, що є близько до середнього рівня по країнам Європи. Проблема працевлаштування молоді після закінчення ВНЗ полягає сьогодні не стільки у відсутності робочих місць, як у відсутності досвіду роботи та складностях у взаєморозумінні між шукачами роботи та потенційними роботодавцями. Роботодавці не хочуть брати на роботу початківців, мотивуючи це відсутністю у них досвіду, але де цей досвід взяти – не говорять. Часто і самі випускники не можуть швидко знайти для себе роботи, яка підходила б їм за фахом, графіком і зарплатнею.

Проте все не так погано, як може здаватися на перший погляд, бо держава різними шляхами намагається покращити умови влаштування на роботу після закінчення ВНЗ. Наприклад, для реалізації потреби випускників у працевлаштуванні функціонують структурні підрозділи вищих навчальних закладів (центри, відділи, сектори, служби), які тісно співпрацюють з державною службою зайнятості, а також з підприємствами, установами та організаціями різних форм власності, що є потенційними роботодавцями для випускників вищих навчальних закладів.

Тому студент без усіляких перешкод знайде роботу за фахом для себе, якщо буде використовувати всі шляхи пошуку роботи та буде наполегливим у цьому.

Підсумок

Так, розглянувши більшість аспектів навчання в кожній з країн, стає зрозумілим, що усі вони мають свої як позитивні сторони, так і негативні, і тому кожен майбутній студент сам для себе обирає, яка система освіти для нього ближча.

Хотілося б ще зазначити, що, поряд з тим, що багато студентів обирає для навчання зарубіжні університети і, зокрема, польські та чеські, наша держава може пишатися тим, що до нас на навчання також приїздить багато іноземних студентів.

Наприклад, КНТЕУ є одним з найбільш рейтингових вищих навчальних закладів України, який входить в ТОП-5 по кількості поданих заяв абітурієнтами та в якому навчається велика кількість іноземних студентів, в тому числі з європейських країн.

Проте, безумовно, щоб ви не обрали – Польщу або Чехію чи залишились би у рідній Україні, пам'ятайте: Ваша освіта – це Ваше майбутнє, і тільки від Вас залежить, яким воно буде!

Лопуга Владислав

студент 1-го курсу факультету міжнародної торгівлі та права, член Ради студентського самоврядування факультету.

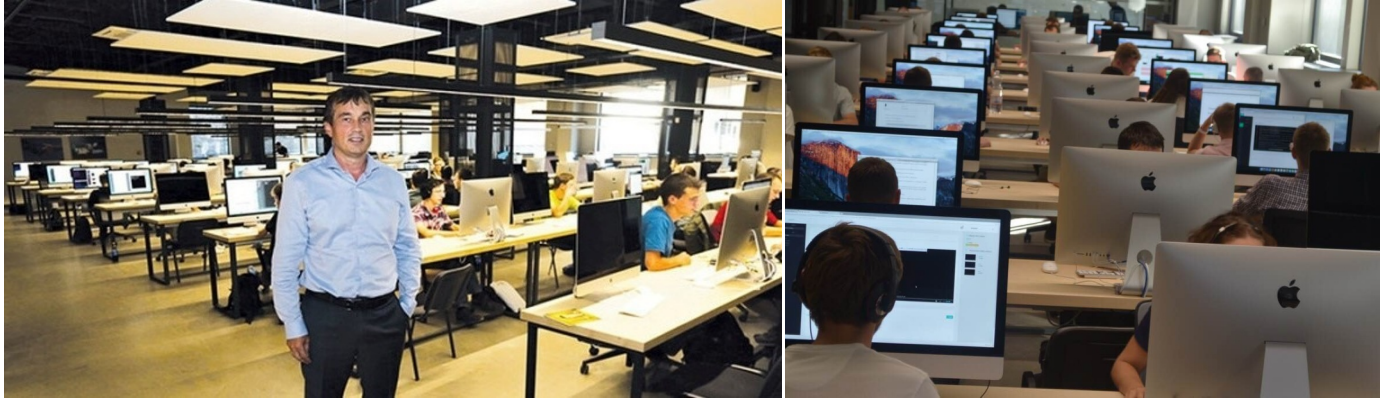
Інновації вищої освіти: стрімкий розвиток «Школи 42»

Яким ми звикли бачити університет? Плідна співпраця студентів та викладачів, робота за чітким графіком, підготовка до семінарів, конспектування лекцій. За таким раціональним планом готують відмінних програмістів по всьому світові: в Оксфорді, у Принстоні, Мюнхені, Кембриджі, не винятком стали й українські вищі навчальні заклади. Та один відомий французький ІТ-спеціаліст має свій погляд на виховання професіоналів комп'ютерної сфери. Його ім'я – Ксав'єр Ньель, і він – засновник Школи 42.

Назва є відсилкою до книги «Автостопом по галактиці», де потужний штучний інтелект відповів цим числом на «головне питання Життя, Всесвіту і всього іншого». Що ж вона собою представляє? Школа 42 – це приватний навчальний заклад як для початківців, так і для досвідчених програмістів. Навчання тут повністю безкоштовне, а учням надається місце в гуртожитку, потужний ІМас і безлімітний доступ до Інтернету. Навчання проходить без вчителів - студенти знаходять всю інформацію самостійно, в світовій павутині і разом працюють над створенням ІТ-проектів. Школа працює 24 години на добу, 7 днів на тиждень. Студенти можуть приходити і йти в будь-який час, адже академічного розкладу тут немає.

Відкрилась школа в 2013 році в Парижі: саме тоді і почався набір молодих і недосвідчених програмістів з усього світу. Аби поступити, не потрібно мати диплом ні вищої, ні навіть середньої освіти, бо головна задача школи 42 – дати практичний досвід, розкрити потенціал кожного студента. В 2016 році філіал школи відкрився і на території Нового Світу, в Каліфорнії. Революційність закладу оцінили багато відомих ІТ-спеціалістів (Пол Грем, Павло Дуров та інші), побачивши в ньому майбутнє освіти.

Як вступити до Школи 42? Потрапити до школи може будь-який бажаючий віком від 18 до 30 років. Для цього не потрібні дипломи чи рекомендаційні листи – треба всього лиш пройти першочергове тестування. Кандидати мають зареєструватися на офіційному сайті навчального закладу і пройти тест на IQ. Якщо результати задовільні, то вступнику протягом декількох днів приходить запрошення одного з філіалів школи (в залежності від того, на якому сайті відбулась реєстрація) і починається чотирьохтижневий курс кодингу. Абітурієнтам доручають непрості задачі, які потребують швидких рішень. Завдання складні – недосвідченим програмістам доводиться працювати по 100 годин на тиждень, аби встигнути впоратись. Якщо вступник пройде випробування, то йому пропонують повний курс навчання від 3 до 5 років.

Як влаштоване навчання? Представники Школи 42 не контролюють процес виконання завдань, а перевіряють лише фінальний результат. Якщо студенти не виконують завдання повністю, то воно вважається проваленим (навіть якщо готове на

95%). Багато учнів займаються власними проектами, які потім продають у провідні ІТ-компанії. Студенти школи розповідають, що найскладніший період – це перші дні навчання. Учні допускають безліч помилок, намагаючись адаптуватись, а завдання доводиться виконувати самостійно, ще не встигнувши заручитись підтримкою однокурсників. В Школі 42 дозволяється спати за робочим місцем - настільки високий рівень втоми. В приміщенні є душові кабінки, їдальні, зали для святкувань. Багато студентів після навчання влаштовуються в провідні ІТ-компанії, в тому числі LinkedIn, Apple і Dropbox.

За словами керівництва, уміння людей розумітись у вузьких сферах ІТ і працювати в команді є ключовими - одиночки майже відразу відпадають від системи. Деякі студенти приходять фактично без навиків програмування, але через декілька тижнів відкривають важливе вміння – ефективно працювати в команді. Завантаженість в команді часто розподіляється нерівномірно, цей недолік відмічало і видання Bloomberg. Студенти можуть кинути проект на половині пройденого шляху заради відпочинку.

Незважаючи на критику, Школа 42 лишається освітнім прецедентом. Як пояснює К. Ньель, за допомогою свого проекту він хоче «змінити французький менталітет». Щорічно у Франції 200 тис. випускників не можуть знайти роботу, а скільки таких в Україні? А його школа може допомогти багатьом людям розкрити свій потенціал в ІТ-індустрії.

Ідея К. Ньєла надихнула підприємців і в інших країнах. За останній час аналогічні проекти з'явилися в Південні Африці, Румунії, Молдові і навіть в Києві.

В Україні цей проект підтримує «Освіторія» і французька Школа 42. Після 12 місяців навчання програмісти можуть вирішувати - продовжити навчатись чи влаштуватись в ІТ-компанію. Випускники отримують сертифікат про закінчення школи, що підвищує їх конкурентоздатність на ринку праці. А якщо після його отримання ви бажаєте мати відповідну національну вищу освіту, то у вас є можливість продовжити навчання у Київському національному торговельно-економічному університеті. Тому сміливо можна зробити висновок, що напрям в сторону Європи - це правильний вибір розвитку освіти.

Бабич Євгенія

студентка магістратури 2-го курсу факультету торгівлі та маркетингу, заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

Free trade area: торгівля, бізнес, довкілля

За останні роки стан зовнішньої торгівлі України зазнав кардинальних змін. Втрата російського ринку змусила українських виробників переорієнтувати свій експорт зі Сходу на Захід. Завдяки зусиллям уряду почала функціонувати зона вільної торгівлі з ЄС. Кожен день ми перегортаємо сторінки успіху в історії українських товарів на іноземних ринках.

Зона вільної торгівлі (Free trade area) — тип міжнародної інтеграції, при якій в країнах-учасниках скасовуються митні збори і податки, а також кількісні обмеження у взаємній торгівлі згідно з міжнародним договором. За кожною країною-учасницею зберігається право на самостійне та незалежне визначення режиму торгівлі по відношенню до третіх країн.

Між країнами-учасницями зберігаються митні кордони та пости, які контролюють походження товарів, що перетинають державні кордони. В більшості випадків умови зони вільної торгівлі поширюються на всі товари, крім сільськогосподарської продукції. Прикладами ЗВТ є НАФТА, АСЕАН та МЕРКОСУР. ЄС також має ЗВТ з країнами Середземномор'я, з Чилі та Мексикою.

ЗА РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНА УКЛАЛА 16 УГОД ПРО ВІЛЬНУ ТОРГІВЛЮ, ЯКІ ПОКРИВАЮТЬ 45 КРАЇН

Найбільш велика зона вільної торгівлі була укладена між Україною і Європейським Союзом. Офіційно ця угода набрала чинність 1 вересня 2017 року, однак фактично вона застосовувалась в повному обсязі з 1 січня 2016 року.

Крім Євросоюзу, серед значущих торговельних партнерів, з якими також укладено угоди про вільну торгівлю, можна виділити Канаду.

З 1 серпня Канада відкрила для українців 98% свого ринку. Без мита українські виробники можуть експортувати в Канаду перероблену сільськогосподарську продукцію, товари харчової, легкої, хімічної, нафтової та машинобудівної промисловості.

Також угоди, що включають в себе торгівлю товарами і державні закупівлі підписані з Грузією (торгівля товарами), Македонією (торгівля товарами), Чорногорією (торгівля товарами та послугами), країнами Європейської асоціації вільної торгівлі (Ісландія, Ліхтенштейн, Норвегія, Швейцарія), а також країнами Співдружності Незалежних Держав (окрім Росії).

Представники українського бізнесу мають можливість користуватися Генеральною системою преференцій США. В рамках такої системи передбачено безмитний експорт близько 5000 видів товарів.

Однак, важливим є аспект, який завжди мало згадується під час обговорень «нових шляхів» для експорту українських товарів, а саме – довкілля та вплив на нього.

Лібералізація зовнішньої торгівлі стимулює виробництво в країнах-експортерах. Цей ріст може призвести до великого споживання природних ресурсів.

Однією з особливостей участі України в угодах про ЗВТ є акцент на експорті саме сировинних матеріалів, що, в свою чергу, вимагає значного залучення природних ресурсів.

Що стосується угоди про вільну торгівлю з Канадою, то неможливо не наголосити, що документ містить прямі посилання на екологічні конвенції, протоколи, які обов'язково повинні дотримуватись сторони.

Один із найпопулярніших авторів Німеччини Ральф Фюкс у книзі «Зелена революція» стверджує:

У сучасному світі економічне зростання та захист довкілля не протиставляються, а стають одним цілим.

Найкращим рішенням цієї економіко-екологічної проблеми мали б стати інвестиції в модернізацію українського виробництва. Цей важкий шлях до успіху експортерів з малого та середнього бізнесу покращився б, якщо покупці з-за кордону мали право інвестувати в сталі виробництво українських товарів.

Як відомо, в більшості країнах світу вже давно сформувався й сьогодні все більше посилюється тренд відповідального споживання, коли споживач свідомо купує ті товари, які зменшують використання енергії чи води, містять перероблені матеріали чи самі можуть бути перероблені, є нетоксичними та біорозкладними.

Образ eco-friendly – це, звичайно, не лише напис на етикетці. Це стратегічна робота, інвестиції та розвиток бренду. У окремих випадках заявлені екологічні переваги продукту мають бути підтвержені незалежною третьою стороною у вигляді відповідного сертифікату.

Необхідна увага до угоди про вільну торгівлю та інших міжнародних угод до екологічних аспектів має змогу створити відповідні сходинки до розвитку вітчизняного виробництва. Зважаючи на перемоги та поразки інших країн, дивлячись на сировинне виснаження економіки, можна зробити висновки та йти вперед до успіху. А бездоганна якість та екологічність українських товарів обов'язково стане частиною бренду України на міжнародних ринках, а також, безперечно, запорукою сталого розвитку української економіки.

Рибальченко Марія

студентка 4-го курсу факультету торгівлі та маркетингу, голова відділу розвитку та модернізації сайту Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

Яремич Валентин

студент 4-го курсу факультету обліку, аудиту та інформаційних системи, голова інформаційного сектору Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, координатор ProgramClub.

Big Data технології в розвитку українського бізнесу

Активний розвиток інформаційних технологій протягом останніх десятиліть, що стало наслідком інформаційної революції, змінило підходи до збору та управління маркетинговими даними. Значна кількість неструктурованих даних, які зберігаються в цифровому середовищі та мають велике практичне значення для компаній, вимагає інтелектуального підходу до їх збору, обробки та аналізу, що створює необхідність автоматизації цих процесів. Big Data - це набір інструментів, спрямованих на задоволення потреб сучасних організацій у перетворенні хаотичної маси даних в інформацію, яка підходить для використання у прийнятті рішень для розвитку бізнесу.

Big Data має велику цінність у маркетингу, оскільки це дозволяє компаніям регулярно отримувати детальну інформацію про своїх клієнтів не як окремої маси, а як окремого клієнта. Це призводить до переходу до індивідуального обслуговування клієнтів з автоматичним формуванням індивідуальної маркетингової програми для кожного споживача.

Через зростаючу актуальність інформації, наданої брендами споживачам, компанії можуть значно підвищити ефективність маркетингових інвестицій.

Якщо раніше компанії витрачали дуже багато часу задля збору інформації щодо їх діяльності, споживачів, настроїв в суспільстві, то зараз це можливо зробити швидше та ефективніше завдяки аналізу Big Data.

Аналіз даних за допомогою Big Data передбачає використання великої кількості інструментів програмного забезпечення. Найпопулярнішими з них є:

- Crowdsourcing - це метод збору даних з різних джерел. Наприклад, аналіз покупок споживачів, call tracking, активність в Інтернеті.

- Machine learning (штучний інтелект) - напрям, який передбачає створення самостійних алгоритмів на основі даних емпіричного аналізу. Наприклад, в Україні ПриватБанк використовує машинне навчання в новій сегментаційній моделі. Аналі-

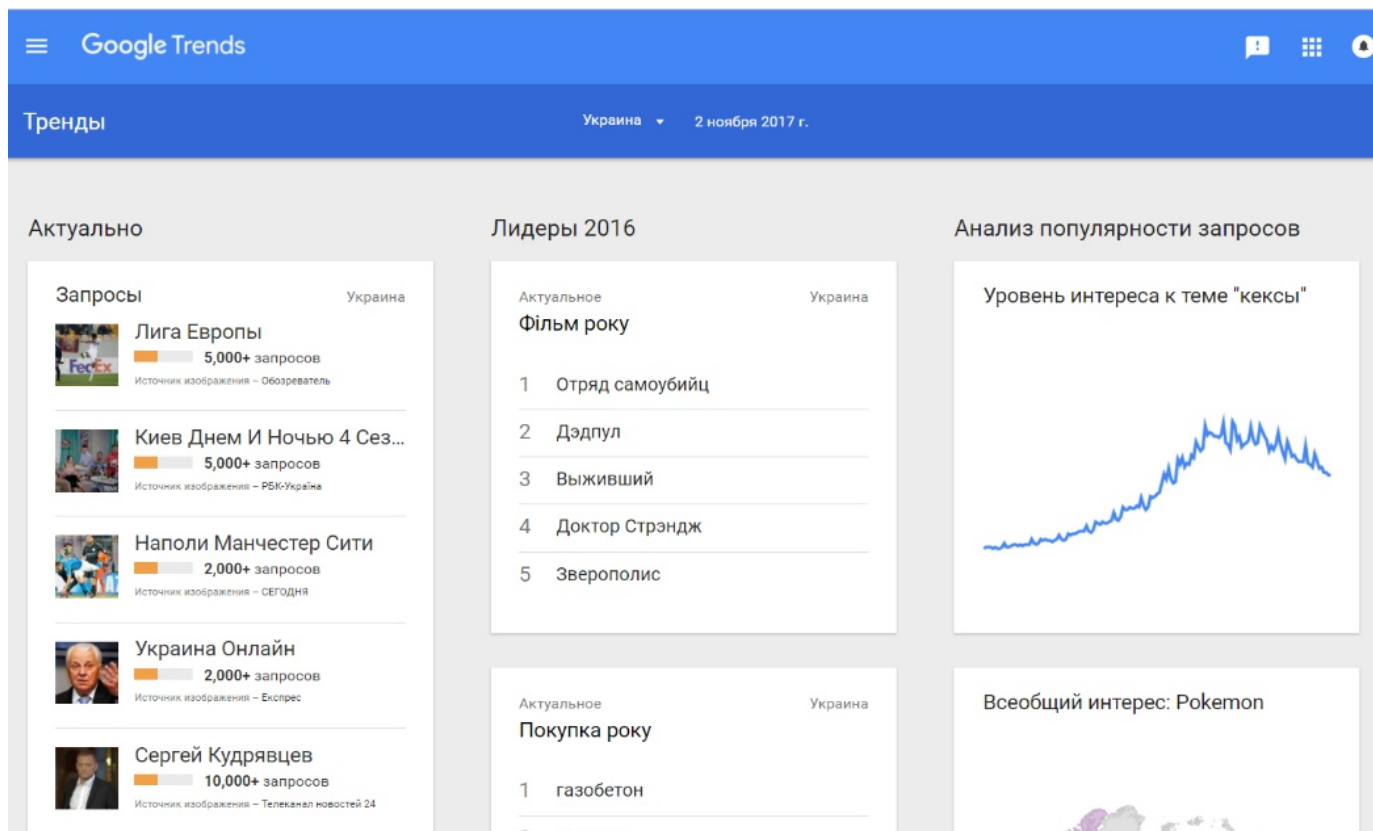
зується близько 2 тисяч параметрів про кожного клієнта банку, а всього клієнтів станом на 2017 рік 20.8 мільйонів. Параметри аналізу – від найпростіших (коли і де народився, де вчився) до найскладніших (яка версія браузера в мобільному телефоні, скільки раз подорожував закордон). Дивіться повну презентацію кейсу від Приват-Банку і сегментація за посиланням: https://docs.google.com/presentation/d/1O09ZZF9-2jRnJ9y3WFwf9-rj7BzqckLgixnFXW727O4/edit#slide=id.g24bfca7f82_0_508

- А/В тестування, в якому контрольний зразок, у свою чергу, порівнюється з іншими, щоб визначити оптимальні елементи комбінації для досягнення найкращого значення цілі. Він користується популярністю у розробці веб-сайтів та проектах електронної комерції.

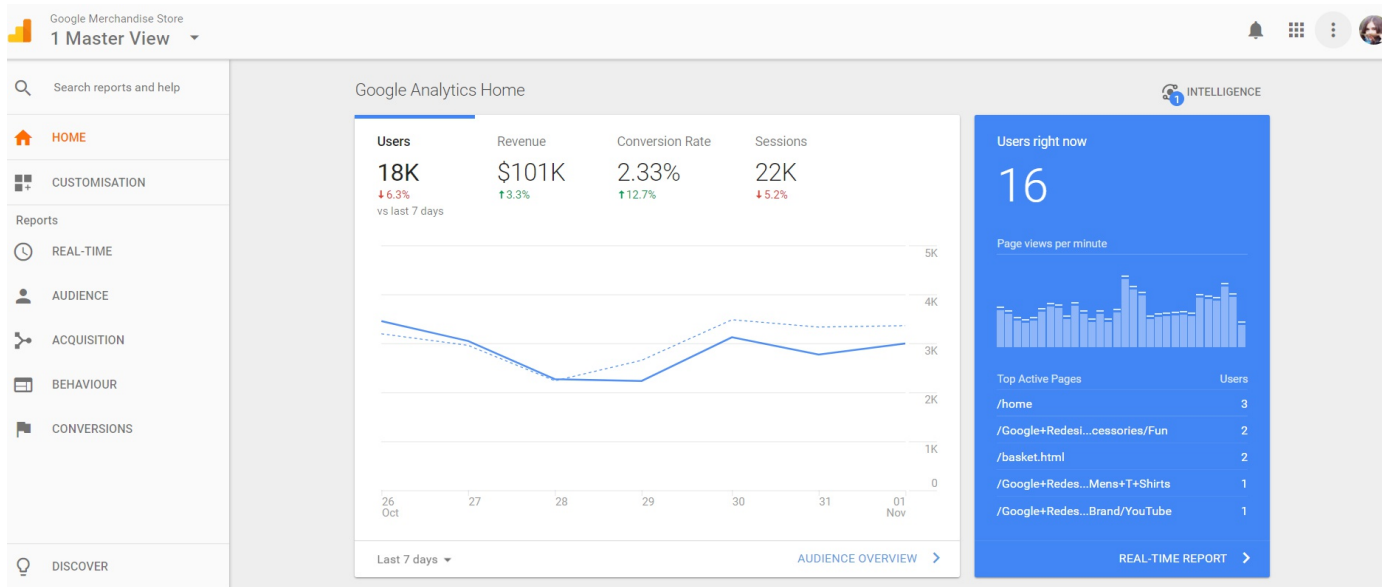
На сьогодні в Україні відбувається розвиток інформаційних технологій. Все більше і більше стартапів розпочинають свою діяльність та створюють продукти, які допомагають аналізувати дані. Але вони потребують інвестування, яке знаходять саме закордоном. Такі продукти як LeadScanr, Youscan, Semrush, Serpstat вже вирости до масштабних світових продуктів аналізу даних із різних джерел.

Інформація, отримана в результаті обробки великих даних, використовується на всіх етапах маркетингового процесу. Основні переваги використання Big Data у маркетингу:

1. Компанії можуть досліджувати основні тенденції та створювати проекти відповідно до існуючого попиту. Наприклад, за допомогою сервісу Google Trends компанії точно визначають прогноз активності сезонного попиту на певний товар, коливання та географію кліків. Крім того, маркетологи можуть бачити тенденції, які необхідно використати для створення успішних рекламних кампаній.

2. Деталізація портрета споживача: соціально-демографічні, психографічні характеристики, інформація про закупівлі, найчастіше відвідувані онлайн-ресурси, наприклад, які пристрої використовуються, і багато іншого. Компанії також можуть проаналізувати, як користувачі взаємодіють зі своїм веб-сайтом - або навіть їх фізичним магазином - для покращення взаємодії з користувачами. Наприклад, використовуючи дані з Google Analytics.

3. Моніторинг соціальних мереж для визначення власного ставлення до продукту/бренду та продукту/бренду конкурентів, пошук ідей для вдосконалення товарів, аналіз якості обслуговування. Наприклад, використовуючи дані сервісу YouScan.

4. Пошук нових споживачів, виходячи з їх потреб та вимог, після того, як компанії стежили за поведінкою соціальних мереж. Наприклад, використовуючи дані сервісу LeadScanr.

5. Підвищення лояльності споживачів. Після деталізації портрета споживачі компанії знають, як персоналізувати свої пропозиції споживачам в режимі реального часу.

6. Оптимізація бюджету. Оскільки великі дані дозволяють компаніям здійснювати моніторинг та оптимізацію своїх маркетингових кампаній за ефективністю, це означає, що вони можуть краще розподіляти свої маркетингові бюджети для найвищої рентабельності інвестицій.

Безперервність процесу отримання інформації надає можливість перетворити статичні маркетингові кампанії в гнучкі інструменти у руках маркетологів. Результати використання технології Big Data для обробки зібраних даних є основою для побудови та оптимізації маркетингової стратегії.

В даний час технології Big Data не інтегровані масово в українському діловому середовищі через високу вартість програмного забезпечення та досить високі вимоги до аналітиків. Для українського бізнесу необхідно впровадити технологію Big Data для поліпшення маркетингових стратегій та конкурентоспроможності.

4. **Не досліджують ринок.** Не можуть відповісти на запитання про своїх конкурентів, про аудиторію, про прогнозований прибуток.

5. **Не працюють з аудиторією.** Не розповідають своїм потенційним клієнтам про їхню вигоду від цього проекту, не пояснюють доступно своїх переваг.

6. **Одразу просять грошей у інвестора.** Вважають, що усе, що їм потрібно для успіху стартапу – це інвестиції, і не працюють над своїми помилками.

7. **Не мають бізнес-плану.** Не продумали покроковий шлях стартапу, не створили стратегію розвитку.

8. **Стартап географічно локалізований, не масштабується на світ.** Це завідомо програшна модель, бо принесе дуже мало прибутку - вкладати у неї не вигідно.

Згідно з даними світового рейтингу UBI Global, в першій десятці знаходяться бізнес-інкубатори Великобританії, Тайваню, Канади, США та Австрії. Подібна практика стає реальною і в інших країнах, в тому числі, в Україні.

Рейтинг UBI Index порівнює продуктивність бізнес-інкубаторів по всьому світу. Інкубатори з 64 країн і 6 географічних регіонів ранжуються по 3 основним категоріям: цінність для екосистеми (value for ecosystem), цінність для клієнта (стартапу, value for clients), привабливість програми інкубації (attractiveness).

ТОП-5. Бізнес-інкубатори при університетах
(згідно з рейтингом UBI Index)

<i>Місце в рейтингу</i>	<i>Назва</i>	<i>Країна</i>
1	SETsquared - Universities of Bath, Bristol, Exeter, Southampton, Surrey	
2	PoliHub Startup District & Incubator - Polytechnic University of Milan	
3	INiTS Universitäres Gründerservice Wien - Vienna University of Technology, University of Vienna	
4	YES!Delft - Delft University of Technology	
5	Uppsala Innovation Centre - Uppsala University, Swedish University of Agricultural Sciences	

Бізнес-інкубатор SETsquared, що посів першу сходинку, є мережею бізнес-інкубацій під керівництвом п'яти університетів у Південній Англії. SETsquared означає "трикутник технологій Південної Англії". Партнерство було створене у 2002 році між Університетом Батше, Бристольським університетом, Саутгемптонським університетом та Університетом Суррей. Університет Ексетер приєднався до партнерства лише в 2011 році.

На додаток до хостингу та підтримки компаній-початківців, SETsquared сприяє трансферу технологій між університетами та направляє студентів в сферу бізнесу. Дана діяльність в основному фінансується Радою з фінансування вищої освіти для Інституту вищої освіти Англії та членськими внесками для підприємств. В 2016 році дане партнерство здійснювало курацію понад 1000 нових стартапів.

Міланський PoliHub Startup District & Incubator виник з багаторічного досвіду бізнес-інкубатора, заснованого в 2000 році завдяки внескам важливих державних та приватних організацій, які завжди були активними прихильниками молоді та розвитку технологій. Міланський політехнічний університет, один з найкращих у Італії, мав намір створити юридичну особу, яка могла б приймати та сприяти молодим високотехнологічним підприємствам, здатним трансформувати наукові дослідження у промислові галузі. Особливо успішними були FluidMesh, Laserbiomed, Neptuny, ResTech та Telerilevamento Europa. Останніми успіхами інкубатора стали Empatica та FABtotum - компанії, які протягом багатьох років надзвичайно зросли, заробляючи значне національне та міжнародне визнання.

Одні з найбільш активnodіючих бізнес-інкубаторів в Європі знаходяться в Латвії. При цьому приватні латвійські бізнес-університети пропонують якісну програму вищої освіти як латвійською, так і в англійською мовами. Вартість навчання в них становить приблизно 2-3 тис. євро за рік.

Одним із таких університетів є Вища школа бізнесу Turība, яка пропонує всі умови для старт-апів своїх студентів за символічну плату - 4,25 євро на місяць. Turība входить в асоціацію кращих ділових шкіл Латвії і має високий показник зайнятості випускників. Позитивний момент навчання в латвійських бізнес-школах - інтернаціоналізація. У процесі навчання студенти отримують безцінний досвід спілкування з представниками інших народів та культур, що, безумовно, важливо при веденні міжнародного бізнесу.

Якщо говорити про українські стартапи – загальновідомий Petcube (спеціалізується на виготовленні роботів, що розважають домашніх улюбленців, поки господарів нема вдома) пройшов навчання у китайському інкубаторі HAXLR8R. Стартап Ecois.me, що займається розробкою домашнього енергоменеджменту, отримав 80 тисяч євро від польського інкубатора Hub:raum, Краків. За це стартап віддасть акселератору 15 % своїх акцій.

Сервіс Luckiding, який управляє снами, став резидентом одеського інкубатора Wannabiz (зараз перетворився на фонд) та отримав \$15 000 інвестицій. Платформа для інтернет-платежів «Казначей» отримала від уже згаданого Wannabiz та міжнародної IT-компанії \$200 000, а згодом від польського акселератора Next.Step – ще \$50 000.

Український стартап Skwib1 вийшов із австралійського інкубатора Innovuz.

Перевагою роботи бізнес-інкубаторів є те, що невелике фінансове вкладення забезпечує не тільки приміщенням і юридичною адресою, але і всім необхідним обладнанням та технікою. Студенти вчаться знаходити себе в житті і заробляти свій особистий капітал. Які тільки бізнес-ідеї не реалізуються студентами: дрібна роздрібна торгівля, виробництво, послуги. Все це приносить не тільки діловий досвід, але і прибуток. Бізнес-інкубатори при ВНЗ – це, без сумніву, потужна практика отриманих знань і розвиток ділового мислення.

Мазуркевич Анастасія

студентка 4-го курсу факультету міжнародної торгівлі та права, координатор Правничого клубу, член Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених університету.

Корольова Анна

студентка 2-го курсу факультету міжнародної торгівлі та права, фіналістка студентських дебатів на тему «Інтеграція права України законодавства ЄС».

Адаптація права України законодавству Європейському Союзу

Останні декілька років для України були вкрай важкими: прагнення громадян до європейського рівня життя повинно бути підкріплене і відповідними реформами у законодавстві, адже без них не буде прогресу. Для того, аби спростити процедуру вступу України до Європейського Союзу, нам вкрай необхідно адаптувати українське право до європейського.

Розглянемо це питання детальніше – що саме є адаптацією законодавства? «Адаптація законодавства – процес приведення законів України та інших нормативно-правових актів у відповідність з *acquis communautaire*».

Acquis communautaire, що означає «доробок спільноти» — правова система Європейського Союзу, яка включає акти законодавства Європейського Союзу (але не обмежується ними), прийняті в рамках Європейського співтовариства, Спільної зовнішньої політики та політики безпеки і Співпраці у сфері юстиції та внутрішніх справ.

Така система створювалась та розвивалась протягом майже 50 років та містить понад 14 тисяч різних видів правових актів і майже 9 тисяч рішень Суду ЄС.

Наша держава зробила і заявила всьому світу про вибір свого історичного шляху — про європейський вибір, цивілізаційне повернення до лона європейських народів.

У Посланні Президента України до Верховної Ради України «Європейський вибір» визначено концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 рр., якими передбачено створення реальних передумов вирішення основного геополітичного завдання нашої держави - вступу України до Європейського Союзу.

Після проголошення незалежності та прийняття Конституції України як політико-правової основи розбудови демократичної, правової держави створено необхідні передумови для набуття Україною повноправного членства в Європейському Союзі (ЄС). Орієнтуючись на досвід нормотворчої діяльності членів ЄС, необхідно максимально визначити й реалізувати правові норми та принципи національної правової системи, з урахуванням норм і принципів європейського права.

Для України адаптація національного законодавства до норм права ЄС має особливу значущість і актуальність, оскільки з цим процесом пов'язане не тільки створення правової бази для майбутнього вступу до ЄС, а й досягнення інших важливих для нашої держави цілей, а саме:

- створення підґрунтя та рушійної сили правової, адміністративної та судової реформи в Україні;
- наближення України до повного виконання своїх зобов'язань за УПС як етапу на шляху поступової інтеграції до Європейського Союзу;
- створення стимулу для здійснення економічних реформ, підвищення конкурентоспроможності економіки та сприяння залученню іноземних інвестицій в Україну;
- розвиток зовнішньої торгівлі між Україною та ЄС, оскільки зі створенням зони вільної торгівлі для них діятимуть однакові правила;
- подальша демократизація суспільних процесів, розбудова основних засад функціонування громадянського суспільства відповідно до європейських стандартів.

Адаптація законодавства України, а згодом і всієї правової системи - важливе завдання, що потребує значних ресурсів і часу. У процесі його реалізації ми маємо покладатися не лише на технічну допомогу з боку ЄС, яка є потрібною і корисною, а передусім на власні сили, фінансові та матеріальні ресурси, політичну волю та відповідальність.

Для реалізації забезпечення проведення адаптації законодавства України до законодавства ЄС необхідно було створити відповідний інституційний механізм.

Створення такого інституційного механізму було фактично розпочато після набуття чинності Угодою про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС (далі – УПС), статтею 51 якої передбачено зобов'язання України щодо поступового приведення національного законодавства у відповідність до законодавства Співтовариства у визначених сферах (рис. справа).

Першими кроками у процесі створення інституційного механізму було прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про запровадження механізму адаптації законодавства України до законодавства ЄС».

Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами

{ Угоду ратифіковано Законом
N 237/94-ВР (237/94-ВР) від 10.11.94 }

{ Додатково до Угоди див. Протокол (994-п43)
від 22.11.2010 }

Дата підписання: 14.06.1994

Дата ратифікації: 10.11.1994

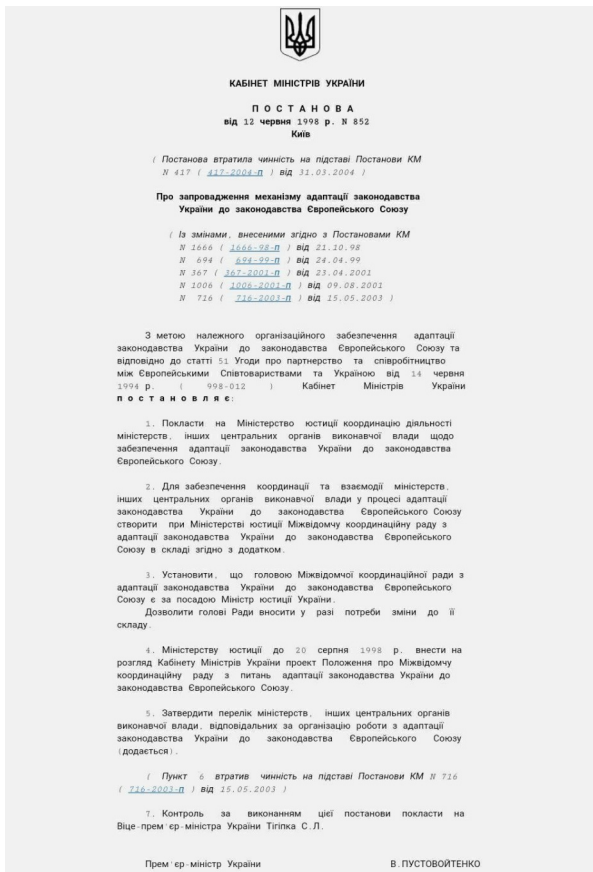
Дата набуття чинності: 01.03.1998

Угода про партнерство та співробітництво, яка започатковує партнерство між Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами з одного боку та Україною з іншого боку.

Королівство Бельгія,
Королівство Данія,
Федеративна Республіка Німеччина,
Грецька Республіка,
Королівство Іспанія,
Французька Республіка,
Ірландія,
Італійська Республіка,
Велике Герцогство Люксембург,
Королівство Нідерландів,
Португальська Республіка,
Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії.

Договірні Сторони Договору, який засновує Європейське економічне співтовариство. Договору, що засновує Європейське співтовариство по вугіллю та сталі, та Договору, що засновує Європейське співтовариство по атомній енергії, які далі іменуються "держави члени", та Європейське економічне співтовариство, Європейське співтовариство по атомній енергії та Європейське співтовариство по вугіллю та сталі, які далі іменуються "Співтовариство", з одного боку та Україна

Джерело: Угода про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом) та їх державами-членами від 16 червня 1994 року.

Джерело: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 1998 р. №852 «Про запровадження механізму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу».

Адаптація законодавства України, а згодом і всієї правової системи — важливе завдання, що потребує значних ресурсів і часу. У процесі його реалізації ми маємо покладатися не лише на технічну допомогу з боку ЄС, яка є потрібною і корисною, а передусім на власні сили, фінансові та матеріальні ресурси, політичну волю та відповідальність.

Як підтверджує досвід країн-кандидатів, процес адаптації законодавства включає в себе кілька послідовних етапів. Для України доцільними є такі етапи:

- приведення законодавства України у відповідність до норм СОТ на підставі торговельних інтересів нашої країни в контексті її вступу до цієї організації, зокрема з метою підвищення конкурентоспроможності української економіки, лібералізації зовнішньої торгівлі, створення сприятливого середовища для залучення іноземних інвестицій;
 - адаптація законодавства України у пріоритетних сферах, пов'язаних із зовнішньою торгівлею, у контексті створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС;
 - адаптація не лише у сфері внутрішнього ринку, а й у сфері політики безпеки, юстиції та внутрішніх справ, йдеться про повне виконання положень УПС і створення на цій основі передумов для укладення угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом;
 - адаптація правової системи України до права ЄС згідно з положеннями Угоди про асоціацію з метою підготовки умов для вступу до Європейського Союзу.

Концепція адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу (рис. справа) затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 16 серпня 1999 року № 1496. В ній вперше було чітко визначено, що: «Адаптація законодавства є планомірним процесом, що включає три окремих етапи, на кожному з яких досягається певний ступінь відповідності законодавства України законодавству ЄС у визначених сферах».

Так, на першому етапі перевага надавалася розвитку правової системи в Україні, приведенню законодавства України у відповідність до вимог Угоди про партнерство та співробітництво, розвитку законодавства у пріоритетних сферах.

Другим етапом було визначено задачі з перегляду законодавства України у пріоритетних сферах з метою забезпечення приблизної відповідності законодавству ЄС, а також забезпеченню створення зони вільної торгівлі та підготовки до асоційованого членства України в ЄС.

Третій етап адаптації законодавства залежить від укладання Угоди про асоційоване членство України в ЄС та включатиме період підготовки розширеної програми гармонізації законодавства України із законодавством ЄС з метою забезпечення інтеграції України до спільного ринку ЄС.

Ми повинні усвідомити, що тільки від України залежить успішність і ефективність процесу адаптації її законодавства. Формування нового правового поля держави є тривалим суспільним процесом, що органічно пов'язаний зі змінами у всіх інших сферах життя держави. Штучно прискорити цей процес неможливо, але потрібно створити йому режим найбільшого сприяння, оскільки адаптація законодавства України, а в перспективі всієї її правової системи до норм і стандартів Європейського Союзу є обов'язковою передумовою успішної реалізації європейських прагнень України, а розуміння важливості та складності цього процесу, конструктивне співробітництво всіх гілок влади, вдале врахування та застосування підходів, методів та досвіду країн-кандидатів на вступ до ЄС, ефективне використання технічної допомоги ЄС - запорукою їхнього втілення у життя.

Підсумовуючи вищенаведене, можна із впевненістю сказати, що в Україні створено основні політико-правові та організаційні засади адаптації, проте, на практиці, зазвичай, процес адаптації є досить складним - його супроводжує значна кількість ще не вирішених та не врегульованих питань, що стосуються як нормотворчості в цілому, так і питань правозастосовного характеру.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 16 серпня 1999 р. N 1496
Київ

Про Концепцію адаптації законодавства України
до законодавства Європейського Союзу

(Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ
N 716 (716-2003-п) від 15.05.2003)

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Схвалити Концепцію адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу (далі - Концепція), що додається.
2. Центральним органам виконавчої влади покласти положення Концепції в основу щорічних планів роботи з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу і забезпечити їх врахування під час здійснення заходів, спрямованих на реалізацію Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу, затвердженої Указом Президента України від 11 червня 1998 р. N 615 (615/98).

Прем'єр-міністр України

В.ПУШТОВИЙЧЕНКО

Джерело: Постанова Кабінету Міністрів України «Про Концепцію адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 16.08.1999 р. № 1496 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 33. – с. 168.

Ніколаєць Олександра

студентка 1-го курсу факультету міжнародної торгівлі та права, член Ради студентського самоврядування факультету.

Розбудова транспортної інфраструктури

Транспортна інфраструктура - це одна із основних складових економіки держави, яка забезпечує ефективний розподіл товарів, економічне зростання, створення нових робочих місць та забезпечення високої якості життя суспільства. Розвиток цієї сфери є частиною процесу європейської інтеграції, адже її було визнано ключовим фактором для виконання трьох з чотирьох свобод спільного ринку Європейського Союзу, таких як вільне переміщення громадян, послуг та товарів. Саме тому, впровадження розвиненої транспортної інфраструктури визнано пріоритетним загальнодержавним напрямом розвитку транспортно-дорожнього комплексу України.

Транспортна політика Європейського Союзу завжди була зосереджена на створенні єдиної європейської транспортної системи в умовах справедливої конкуренції між різними видами транспорту: автомобільним, залізничним, повітряним та водним. Також протягом останніх десятиліть впровадження європейської транспортної політики, розширився внутрішній ринок ЄС шляхом відкриття національних ринків, де раніше панували державні монополії, наприклад в сфері авіації та залізничного транспорту. Крім того, бар'єри, відмінності в технічних та адміністративних стандартах і конкуренція у країнах ЄС, поступово зменшується як частина процесу створення справжньої єдиної європейської транспортної інфраструктури.

У 2011 році «Дорожня карта до єдиної європейської транспортної зони» мала основні пункти, щодо розбудови транспортних коридорів та створення мультимодальних хабів. Варто додати, що через Україну проходять чотири основних транспортних коридори та планується новий транзитний коридор з Індії до Європи за участі України, Азербайджану, Грузії, Ірану та Польщі. Завдяки вигідному географічному

положенню Україна може слугувати зручним транспортним хабом між Європою та Азією. Також було підписано договір з Грузією про розвиток міжнародного транспортного коридору Балтійське-Чорне-Каспійське море.

Слід зазначити, що була проведена значна робота з вдосконалення нормативно-правової бази. Прийнято Закони України: «Про транзит вантажів», «Про транспортно-експедиторську діяльність», «Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України», «Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг», внесено зміни до Закону України «Про податок на додану вартість» в частині звільнення від сплати ПДВ робіт та послуг при здійсненні транзитних перевезень та пасажирів. Україна приєдналась до Конвенції про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ) та до Європейської угоди про важливі лінії міжнародних комбінованих перевезень.

Україна займає перше місце в Європі щодо коефіцієнта транзитності за результатами досліджень англійського інституту «Рендел», хоча ступінь використання транспортної інфраструктури ще досить низький. Проте поступово реалізуючи цей потенціал та створюючи умови для подальшого розвитку, Україна має всі можливості до становлення надійного міжнародного партнера-постачальника найкращих логістичних послуг.

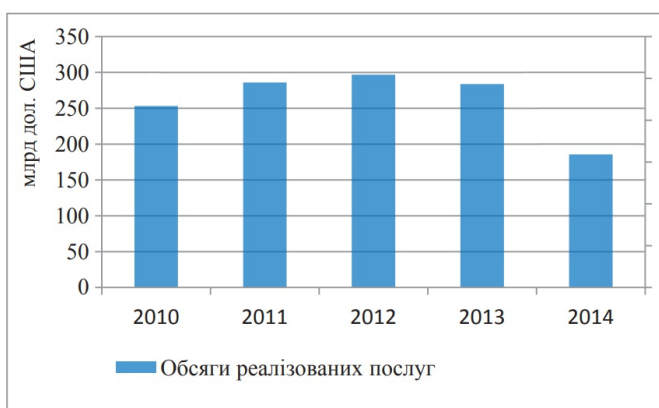
Мисник Галина

студентка 3-го курсу факультету торгівлі та маркетингу, голова видавничо-редакційного відділу Наукового товариства аспірантів, докторантів та молодих вчених, голова Творчого рекламного об'єднання студентів.

Сфера послуг «по-українськи»: необхідність вдосконалення

З початку 2014 року набуло популярності словосполучення «по-українськи». Сьогодні ми все робимо «по-українськи»: пишемо, читаємо, продаємо, ба, навіть рухаємося у Європу. Але з'являються питання щодо того, яким на сьогоднішній день є це саме життя «по-українськи». В цьому матеріалі ми спробуємо розібратися, що ж це таке - українська сфера послуг і як це - обслуговувати когось «по-українськи», а також перспективи напруму.

Згідно даних Державної статистики, станом на 2014 рік у сфері послуг зайнято 2901,6 тис. осіб, або 47% від усіх працюючих. В основному українці працюють у сфері продажів - 35% з числа тих, хто зайнятий в галузі. З цих цифр ми бачимо, що сфера послуг - основа української економіки незважаючи на негативний вплив війни на Сході України і загальний економічний спад. Але сферу послуг підточує внутрішня криза: якість їх надання.

Стандартний образ українського продавця, на жаль, вкладається в чотири слова: відсутнє бажання надати послугу. Це перше, що спадає мені на думку, коли хтось говорить про цю сферу. Така тенденція спостерігається не тільки у маленьких селищах, а і у великих містах. Підтвердженням є статистика, яка показує, що 65 % громадян не задоволені якістю послуг. Чим це пояснюється? Напевно, відсутністю вмотивованості працівників.

Проблему начебто намагаються вирішити: зараз існує багато тренінгів, які розповідають про так звану «клієнтоорієнтованість». На таких ось курсах керівників різного рангу навчають робити своїх працівників орієнтованими на клієнта. Начальник приходиться з таких занять як феєрверк: йому хочеться впроваджувати все і одразу. А от рядові працівники не завжди розуміють, навіщо це робити. Адже і так все продається і прибутки стабільні. Як наслідок, ситуація погіршується, клієнти незадоволені, керівник не справляється з ситуацією, і залишається все без змін.

Вирішення такої ситуації непросте. Управлінець повинен вмотивувати своїх працівників. У 2017 році на персонал не діють засоби псевдомотивації: грамоти, дошки пошани, подяки. Працівник повинен бачити реальні результати своєї роботи, і тут йдеться не тільки про фінансову сторону. Це можна зробити по-різному: навіть нова форма і зручне робоче місце змушують людей бажати працювати краще.

Отже, послуги - це майбутнє світової економіки. І більшість розвинутих країн вже більше 10 років працюють за принципом «для клієнта», а не «заради прибутку» і навіть не «клієнт завжди правий». Цей принцип говорить про те, що перед вами не клієнт, а така ж людина, як і ви. І про це не треба забувати. Адже в Україні є достатньо великі шанси для того, щоб розвинути цю сферу. Варто тільки прийняти до уваги загальні тенденції і підкреслити їх національним колоритом. І тільки в такому випадку «обслуговування по-українськи» вийде на дійсно європейський рівень.

Рибальченко Катерина

аспірант 2-го року навчання кафедри міжнародних економічних відносин факультету міжнародної торгівлі та прав, голова відділу зовнішніх зв'язків Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

Гончар Юлія

аспірант 2-го року навчання кафедри технології та організації ресторанного господарства факультету ресторанно-готельного та туристичного бізнесу, викладач торговельно-економічного коледжу КНТЕУ, координатор Кулінарного клубу впродовж 2014-2016 рр.

Стартап екосистеми: європейський досвід та українські реалії

15 лютого 2017 року в Київській міській державній адміністрації відбулася публічна дискусія «Місто Стартапів: шлях до клубу європейських стартап-столиць» з автором книги «Startup City» Рубеном Ньювенхаузом. Захід відвідали представники Наукового товариства, аспіранти КНТЕУ – Рибальченко Катерина (аспірант, голова відділу зовнішніх зв'язків Наукового товариства) та

Гончар Юлія (аспірант, викладач торговельно-економічного коледжу КНТЕУ). Отримавши свій примірник «Startup City» з автографом автора книги та директором StartupAmsterdam Рубеном Ньювенхаузом, ми дізналися його думку щодо перспектив України, зокрема міста Києва, у створенні власної стартап екосистеми.

Париж – це Відкритий Інноваційний Клуб (Open Innovation Club), Сан-Франциско – Enterprise in Residence, Нью-Йорк – Tech Portal та Digital.NYC, Лондон – Tech City UK, Амстердам – це StartupAmsterdam. На черзі Київ та стрімке формування української стартап ініціативи.

Щоб зрозуміти важливість досліджуваного питання, спершу слід дати дефініцію поняття «екосистема стартапів». На думку авторів книги «Startup City» Рубена Ньювенхауза та Баса Беекмана «стартап екосистема – це поєднання історій успіху, талантів, освіти, подій, менторів, інкубаторів, акселераторів та інвесторів у певній географії, що визначає фундамент підтримки стартапів цієї місцевості». Автори вважають, що найефективніший шлях до розвитку міст і країни в цілому, є створення такого простору, як стартап-екосистема, де стартапам дають можливість стати на ноги та масштабувати даний простір шляхом формування наступного покоління інноваційного та технологічного бізнесу. Під наступним поколінням мається на увазі молодь шкільного віку та студенти. Саме у своїй доповіді в КМДА Рубен Ньювенхауз наголосив на важливості впровадження в шкільні програми таких дисциплін як програмування, ІТ, підприємництво та інше. Ми погоджуємося з авторами та вважаємо, що такі заходи повинні мати місце - якщо не на рівні обов'язкових дисциплін, то хоча б на рівні факультативних, так як це дозволить школярам та студентам бути всесторонньо розвинутими та мислити креативно. Особисто ми переконалися в

ефективності даного методу, так як навчаючись в топових ліцеях міста Києва, навіть на економічному напрямі, мали можливість вивчати мову програмування Turbo Pascal. Зараз це дозволяє вільно спілкуватися з ІТ спеціалістами їхньою мовою, розуміти їх специфіку роботи та генерувати разом нові ідеї для високотехнологічних проєктів чи стартапів. Зараз на ринку України спостерігається тенденція популяризації високорівневої мови програмування Python, але ми впевнені, що вивчення загальної логіки та алгоритмів будь-якої мови програмування дасть можливість молоді логічно мислити та розуміти процеси створення технологічних стартапів або реалізації Lean Startup. Lean Startup – це реалізація бізнес-моделі стартапу найбільш швидким та дешевим способом, враховуючи постійні зміни ринку, що є актуальним для ринку України. Саме в «Startup City» описується світовий досвід, а особливо досвід Амстердаму, у створенні стартап ініціатив та реалізації Lean Startup.

Чому досвід Амстердаму такий важливий для України?

У 2015 році Амстердам дебютував у звіті Compass 2015 Startup Ecosystem Ranking Report, а також увійшов у першу трійку рейтингу міст European Digital City Index 2015 (EDCI), де описано, як європейські міста ефективно підтримують цифрове підприємництво, зокрема Lean Startups. З кожним роком Амстердам стрімко розвивається, об'єднує ініціативи в середині країни, а також інтернаціоналізує свою стартап-діяльність. Розглянемо компаративний аналіз класичного стартапу (Startup) та Lean Startup, запропонований Рубеном Ньювенхаузом та Басом Бекманом.

Різниця між Startup та Lean Startup

Startup	→	Lean Startup
Детальне планування	→	Експериментування
Інтуїція	→	Зворотній зв'язок від клієнта
Великі розробки з початку	→	Інтерактивна розробка
Всередині будівлі	→	Поза будівлею
Пошук успіху	→	Пошук провалів
В рамках бюджету	→	Проти бюджету
Припущення	→	Факти
Часові рамки	→	Якмога швидше

Отже, проаналізувавши таблицю, можемо зробити висновок, що Lean Startup якнайкраще підходить для ринку в умовах невизначеності, так як швидкість реагування на зміни зовнішнього середовища, уподобань клієнтів є більш високою, а прийняття рішень залежить від фактів та аналізу припущених помилок у роботі. В умовах мінімального бюджету, економічної нестабільності та невизначеності ринку України найкращим вибором є реалізація Lean Startup. Часто в процесі тестування нового технологічного продукту та накопичення результатів зворотнього зв'язку клієнтів (client feedback) команда стартапу може прийти до висновку, що запропонована ідея є недієздатною або реалізація на обраному ринку – неможлива, або потребує великих капіталовкладень, а отже вчасної зупинки стартапу з мінімальними втратами.

При створенні ефективної ініціативи міста (наприклад StartupAmsterdam) спершу слід створити стратегічну бізнес-модель, яка буде ілюструвати узгодженість дій організацій, що долучаються до екосистеми. Важливо звернути увагу на шаблон

бізнес-моделі, яку пропонує використовувати Александер Остервальдер, спираючись на власні роботи з онтології бізнес-моделі. Особливої уваги заслуговує шаблон бізнес-моделі The Business Model Canvas, приклад якої наведено нижче на рис.1 (саме цю модель використовують за кордоном та в Україні на стартап-батлах, таких як Startup Weekend).

The Business Model Canvas

Source: Business Model Generation, Alexander Osterwalder and Yves Pigneur, 2010, businessmodelgeneration.com

Рис. 1. Шаблон бізнес-моделі The Business Model Canvas

Даний шаблон підійде як для створення стартапу, так і при формуванні стартап-екосистеми міста, регіону, країни в цілому – від мікрорівня до макрорівня. Головними елементами шаблону є: основні партнери (key partners), основна діяльність (key activities), основні ресурси (key resources), цінність комерційної пропозиції (value proposition), відносини з клієнтами (customer relationships), групи клієнтів (clients segments), канали (channels), структура витрат (cost structure), потік доходів (revenue streams).

На практиці The Business Model Canvas слугує матрицею бізнес-плану стартапу. Наприклад, презентована бізнес-модель проекту Dream Work – порталу верифікації даних на основі технології Blockchain в рамках Startup Weekend 2016 року, де аспірант Катерина Рибальченко разом з командою презентувала ідею стартапу. При створенні прототипу бізнес-моделі за основу було взято саме The Business Model Canvas та адаптовано під запропонований стартап. За рахунок побудови такої моделі для Lean Startup було зібрано поради менторів, використано метод мозкового штурму, який тривав впродовж двох днів та змодельовано реальну ситуацію розвитку стартапу та можливі провали впродовж розробки мінімально життєздатного продукту (MVP – minimum viable product).

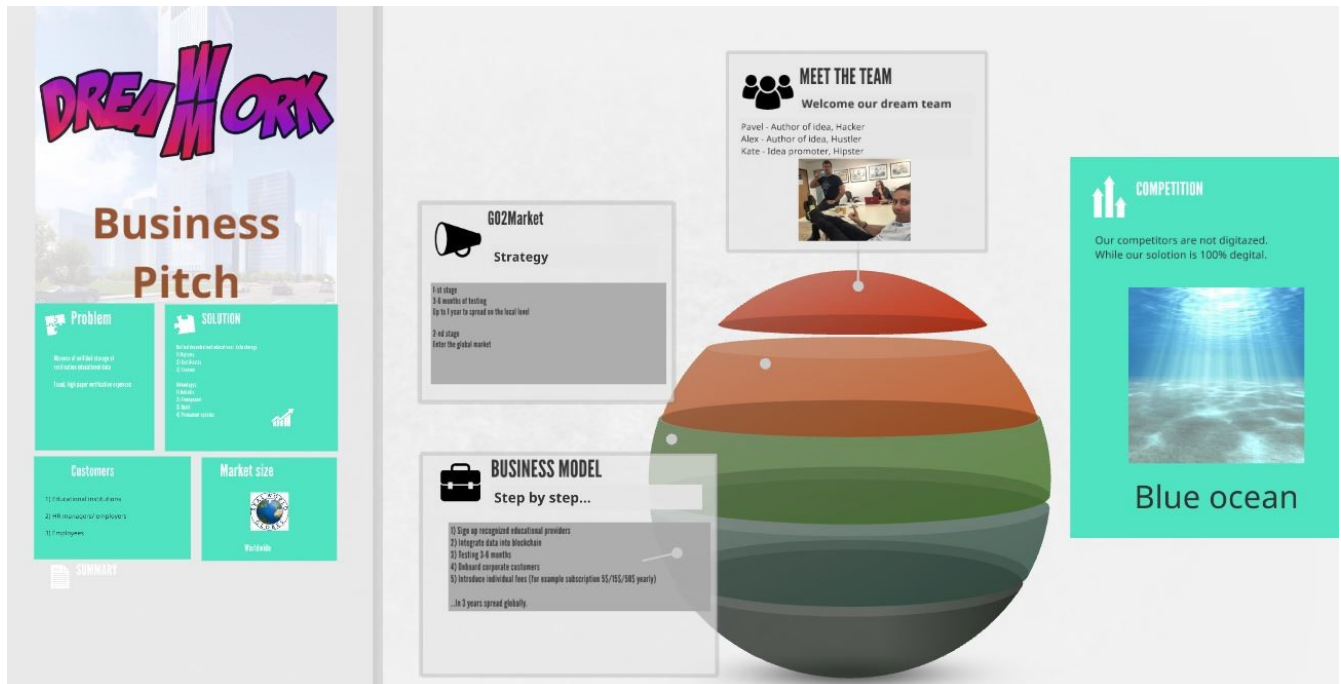

Рис. 2. Бізнес-модель проекту Dream Work на Startup Weekend Kyiv 2016

Вища школа – місце концентрації новаторських ідей?

Вища школа, що здійснює підготовку фахівців різних спеціальностей та рівня кваліфікації, є унікальним середовищем для генерування новаторських ідей та втілення їх у життя з мінімальними витратами ресурсів. Вимушена необхідність перебування на одній території спеціалістів в різних сферах діяльності сприяє обміну досвідом, думками, ідеями, заряджає енергією, стимулює цілевстановлення та реалізацію задумів і планів. За визначенням Рубена Ньювенхауза та Баса Бекмана: «Місто стартапів – це місто, де всі натикатимуться один на одного й надаватимуть обопільну допомогу. Це мережа, яка ділиться інсайтами». Таким чином потенціал вищого навчального закладу як бізнес-середовища з позитивною спрямованістю є високим і результативним.

Результативність Startup діяльності визначається кількістю та якістю реалізованих проектів. В той же час логіка Startup проектів передбачає, що креативність, ефективність і здатність швидко відновитися для команди програми є важливішим, ніж унікальність заходів, які вона створює. Така модель взаємодії учасників проекту може бути легко реалізованою саме в освітньому середовищі через високу концентрацію активних, креативних, молодих людей та досвідчених фахівців. В даному випадку ефективність реалізації будь-якого Startup проекту на базі освітнього закладу залежить від бажання і можливостей професійного та особистісного розвитку педагогічного колективу. Педагог в даному випадку зазвичай грає роль куратора проекту, встановлюючи комунікації між Startup проектами своїх підопічних та приватними і публічними організаціями, а також консультує з урахуванням свого рівня компетентності. Зі слів Рубена Ньювенхауза та Баса Бекмана: «Важливим завданням програми дій «Місто стартапів» є створення належних передумов». Тому важливим є організація підвищення професійного рівня педагогів. Той, хто отримує і примножує, як відомо, здатний віддавати. Набуваючи досвіду, розвиваючись, вдосконалюючись педагог здатен реінвестувати в екосистему аналогічно до того, як це роблять успішні підприємці. Ці успішні підприємці-стартапери діляться своїми інсайтами щодо зрос-

тання через виступи перед аудиторією і проведення з нею тренінгів. Вони передають мудрість молодим підприємцям на зразок педагогів в вищих навчальних закладах. Але, на відміну від останніх, роблять це точково та не послідовно. Доцільним в даній ситуації є взаємообмін накопиченим досвідом та знаннями з метою їх систематизації і ефективного використання різноманітними за своєю спрямованістю Startup-командами.

У цьому середовищі співпраці, що змішується з конкуренцією, підтримання темпу розвитку є необхідністю. Ефективним способом виявлення нових наборів, затребуваних вмінь та інструментів зростання бізнесу є взаємодія новаторських проєктів по типу батлу. Дух конкуренції дозволяє інтенсифікувати Startup процеси, виявляти прогалини та сліпі зони розвитку, створювати з нуля або реорганізовувати в процесі концептуально нові проєкти.

Отже, зі слів Рубена Ньювенхауза та Баса Беекмана: «Місто Стартапів має не лише допомагати вищим освітнім закладам розробляти і пропонувати студентам курси з learn startup. Воно має допомагати університетським програмам постійно адаптуватися і приймати найостанніші розробки, набуваючи всеохоплюючого характеру. Це дає змогу постійно привносити натхнення на передній план і надавати простір, щоб люди зустрічалися та обмінювалися ідеями, а Місту Стартапів пожинали урожай знань, інсайтів і зв'язків в межах технічного хабу».

Ознайомитися з записом онлайн трансляції публічної дискусії з КМДА можливо за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=QQzrGVPLSZk>

Шпита Олексій

студент магістратури 1-го курсу факультету економіки, менеджменту та психології, голова відділу інновацій Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, координатор ЕКО-клубу КНТЕУ.

Розвиток системи «Зелений офіс» в Україні

Питання екології у світі вже не є чимось надзвичайним. На сьогоднішній день екологія – це тренд, та необхідність для кожного підприємства, малого чи великого, для кожної людини відповідати тому рівню, що вважається показником розвитку XXI століття. Країни Америки, Європи, Азії вже не один рік проводять вдосконалення екологічної політики у всіх галузях та сферах життя. Чисті вулиці, зелені паркові зони без смітєвих пагорбів, сортування відходів у будь якому офісі, встановлення альтернативних джерел енергії – це лише частина того, що у світі називають «Еко».

Екологія в Україні щорічно набирає популярність, як серед окремих громадян, так і в масштабі великих організацій. Євроінтеграція України створює необхідність вдосконалювати не лише промислову та правову, а й адаптація культури поведінки та мислення. Якщо в країнах Європи питання захисту навколишнього середовища

прирівнюється до загально прийнятих норм, то в Україні воно лише набирає обертів. Велика кількість організацій та громадських рухів створюють сприятливі умови розвитку статусу та розумінню «Еко» в країні. Серед них можна виділити такі як «Жива Планета», «Let`s do it Ukraine», «Екодія», «360org.ua», «Зелена школа» та інші. Також, показником статусу Екології в Україні є рівень на який вона виходить. У червні 2017 року відбулась перга церемонія нагородження премії «Есо Awards», що було організовано відомими брендами «Моршинська» та журналом Viva. Численні номінації

відносились до різноманітних сфер, від Еко-блогерів до сфер туризму та освіти. Чимала кількість номінантів продемонструвала масштабність розвитку «Еко» в державі та створила першу позначку його розвитку, яку необхідно досягти і перевищити.

Кожна організація, команда людей, що приймала участь у створенні її статуту «Еко» пройшла довгий шлях з проб та помилок який привів їх до цієї відзнаки. На сьогоднішній день досвід цих організацій та Європейські норми, що реалізуються «велетнями» економічного розвитку, мають єдиний, системний вид, який називається «Зелений офіс».

«Зелений офіс» - це концепція управління організацією, що спрямована на максимальне збереження навколишнього середовища. Кожна організація, що впроваджує у своїй діяльності, як внутрішній, так і зовнішній, дану концепцію, має певний регламент дій та стандартів, що створюють його Екологічну політику.

Навіщо організаціям та компаніям відповідати статусу «Зелений офіс»?

Це є показником соціального статусу підприємства. Прикладом цього є «PepsiCo». Сьогодні чи не кожна людина куштувала, або чула про напої цієї компанії. Її бренди реалізуються у кожній країні та володіють великою часткою ринку солодких напоїв. Складно поєднати виробника такої продукції із екологією, яка тісно пов'язана зі здоровим способом життя, але це так. «PepsiCo» має статус на ринку не лише за рахунок напоїв, а й рівня соціальної політики. Кожна фабрика цієї компанії має високотехнологічне обладнання, яке відповідає всім нормам безпечності та екологічності. Використання водних ресурсів для виготовлення напоїв супроводжується використанням очисних споруд та мінімізацією відходів. Сортування сміття, проведення соціальних та освітніх акцій з питань захисту навколишнього середовища, благодійна діяльність та співпраця із еко-організаціями світового рівня – це статус підприємства в очах населення, в очах його споживачів його продукції, це те виокремлює компанію серед численного ряду конкурентів-аналогів.

PEPSICO

В чому полягають принципи «Зеленого офісу»?

По-перше, це питання ресурсів, а саме їх якість та способи використання. Основне тріо ресурсів, що мають важливе значення для екології в офісі: електроенергія, вода та папір. Принципи використання цих ресурсів:

1. Електроенергія

- вимикати техніку, що не використовується та від'єднувати пристрої від мережі після завершення їх роботи;
- використовуйте режим «очікування» для офісного обладнання;
- визначення певного часу або масове використання техніки у певний період, задля мінімізації часу її експлуатації (принтери та факси);

2. Вода:

- встановити обладнання, для економічного використання води;
- повідомляти про пошкодження сантехніки - кранів чи зливних бачків;
- кип'ятити тільки такий об'єм води, який буде повністю спожитий;

3. Папір:

- використання паперу виготовленого із вторинної сировини;
- придбання паперу та інших ресурсів у місцевого виробника;
- обов'язкова наявність екологічного маркування;
- повторне використання паперу (друк на чорнетках);

По-друге, це просвітницька та агітаційна робота. Кожен працівник, кожна ланка робочого процесу в середині обраної організації, має отримати, зберегти та застосувати знання з елементарних принципів сортування сміття, раціонального використання води та паперу, підтримки чистоти навколишнього середовища.

І по-третє, концепція «зелений офіс» - це інновації, їх створення, використання та вдосконалення. На сучасному етапі розвитку суспільства та промисловості, введення екологічних елементів у діяльності – не є чимось новим, тепер все змінилось. Кожне підприємство шукає шляхи вдосконалення своєї «зеленої» політики. Розширення зелених зон, облаштування будівель за останніми технологіями теплозбереження та створення великих осередків станцій альтернативних джерел енергії, що напряду пов'язані із використовуваними спорудами, офісами.

Як це виглядає на практиці в Україні?

Яскравим прикладом можна представити організацію екологічної політики за концепцією «Зеленого офісу» Київський національний торговельний університет. За 3 роки діяльності, у цій сфері, університет накопичив чималу кількість досягнень. Всі організаційні структури навчального та організаційно-виконавчого спрямування ознайомлені та реалізують на практиці концепції раціонального використання ресурсів. Створені всі умови для повноцінної реалізації програми сортування сміття, що на даний момент здійснюється із поділом на окрему утилізацію макулатури, батарейок та органічних відходів. Просвітницька діяльність та співпраця із іншими екологічними організаціями реалізується не лише визначеною структурою – ЕкоКлубом, а й іншими кафедрами, клубами та студентськими активами.

Екологічна політика КНТЕУ має відзнаки як з боку медійних організацій «Viva Eco Awards», так й іноземних партнерів університету. Особливої уваги заслуговує облаштування університету за найбільш екологічним рівнем. Більша половина території є вкрита зеленими насадженнями, які щоденно обслуговуються. Теплоізоляція корпусів дозволяє зберігати значну частину тепла у зимовий період. Технічне забезпечення відповідає нормам європейських університетів починаючи з систем автоматичного освітлення, закінчуючи електронною системою баз даних та проведення занять дистанційно. Це все лише основні показники «Зеленого офісу» КНТЕУ, але не дивлячись на високий рівень його розвитку порівняно із іншими організаціями, політика університету спрямована подальше вдосконалення власної екологізації.

На сьогоднішній день, концепція «Зеленого офісу» є відповідністю організації до тих норм, стандартів встановлених у світі, які вказують на високий рівень розвитку, як організаційного так і соціального. Не дивлячись на те, що в Україні екологія ще не має тієї популярності, того рівня розвитку який є сьогодні у світі, проте, громадські організації, велетні різноманітних галузей та ринків, іноземні партнери задають темп її поширення. Основна мета «Зеленого офісу» полягає не у зменшенні витрат на ресурси чи отримання якихось сертифікатів «еко», а у розвиток свідомості кожного співробітника, студента, викладача. Основна частина нашого життя присвячується роботі, від 7 годин в день ми знаходимось в робочому просторі – офісі. Тому ведення концепції «Зелений офіс» додає людям екологічну свідомість до їхнього багажу знань, які починають використовувати вдома, в буденному житті, тому що грає роль звичка. Великі зміни, великі досягнення починаються з малого. Великі винаходи починаються з ідеї. Кращий, чистий, екологічний світ починається із кожного з нас.

Бурилкіна Олена

студентка 4-го курсу факультету обліку, аудиту та інформаційних систем, голова відділу по роботі з молодими вченими на факультеті Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених університету, голова наукового сектору Ради студентського самоврядування факультету.

Контроль за забрудненістю повітря

Можливості впливу людини на природу постійно ростуть і вже досягли такого рівня, коли людина може зруйнувати планету, знищити все живе, повністю змінити кліматичні умови. Повітряна оболонка Землі є однією з найголовніших умов життя. Без їжі людина може прожити місяць, без води – тиждень, а без повітря не може прожити і кількох хвилин.

Відомо, що атмосферне повітря є найбільш рухомих компонентом урбокосистеми та постійно піддається змінам. Повітряне середовище дуже мобільне, вміст у нього того чи іншого компонента забруднювача може значно варіюватися навіть протягом кількох годин. Навіть на ділянках зі значним забрудненням вміст полутантів може знижуватись до нормального рівня, що пов'язано з циркуляцією повітряних мас. Саме тому актуальним методом моніторингу повітряного середовища є саме ліхеноіндикаційний метод.

Ліхеноіндикаційний метод передбачає використання лишайників як індикаторів стану забруднення повітряних мас. Лишайники – ідеальний об'єкт для контролю забруднення навколишнього середовища.

У чому переваги ліхеноіндикації?

Ліхеноіндикаційний метод дуже простий у своєму використанні і не потребує значних матеріальних витрат. Серед інших переваг можна виділити:

- ✓ високу точність визначення;
- ✓ високу чутливість до забруднення;
- ✓ довгостроковий вплив низьких концентрацій забруднюючих речовин викликає у лишайників такі ушкодження, що не зникають аж до загибелі їх сланей;
- ✓ дуже повільне відновлення слані;
- ✓ довгий життєвий цикл розвитку.

Яка методика проведення ліхеноіндикаційного дослідження?

Для цього використовуються різноманітні дерева. Для оцінки мікрорайону вибирається вид дерева, який найбільш поширений на досліджуваній території. Територію ділять на квадрати, в кожному з яких підраховується загальна кількість

досліджуваних дерев і дерев, покритих лишайниками. Для оцінки забруднення конкретної території описують лишайники, які ростуть по обидві сторони вулиці на кожному третьому, п'ятому чи десятому дереві. Визначають ступінь покриття лишайників методом «накладки». Накладка являє собою рамку, розділену на квадрати 1×1 см. Зовнішні розміри накладки може будь-яким - у даному дослідженні використовувались накладки розміром 10×20 см, що є оптимальним варіантом точного виміру лишайників.

Який алгоритм виміру забруднення повітря?

Процедура виміру досить проста – накладку накладають на стовбур дерева і фіксують кнопками чи булавками. При роботі з накладками на кожному стовбурі вимірювання проводиться чотири рази - з чотирьох сторін світу. Підрахунок лишайників на кожній ділянці стовбура проводять наступним чином: спершу підраховують число квадратів, в яких лишайники займають більше половини квадрата, умовно даючи їм покриття рівне 100%. Тоді підраховують число квадратів, в яких лишайники займають менше половини площі квадрата, умовно даючи їм покриття рівне 50%. Дані записують в таблицю. Всі вимірювання проводяться на постійній висоті – близько 150 см від землі.

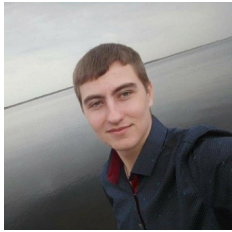
Найбільш забрудненими виявляються ділянки, що розташовані найближче до головного джерела забруднення – автотраси.

Як зберегти повітряне середовище?

Вирішення проблеми полягає в зменшенні шкідливих викидів автомобілями. Досягти цього можна такими методами:

- ✓ встановленням на двигуни каталізаторів для нейтралізації чадного газу;
- ✓ заміною пального, яке зараз використовується, на газову суміш;
- ✓ впровадженням енергозберігаючих технологій;
- ✓ зменшенням кількості авто;
- ✓ переходом на альтернативні види палива;
- ✓ збільшенням кількості зелених насаджень, парків, лісосмуг як у місті, так і навколо нього;
- ✓ заборона вирубки дерев у місті та навколо нього;
- ✓ заборона заїзду вантажівок у центральну частину міста.

Таким чином, застосування ліхеноіндикаційного методу є ефективним індикатором джерел забруднення та вказує на його ступінь погіршення природної системи під впливом антропогенних факторів.

Звягінцев Дмитро

студент 2-го курсу факультету обліку, аудиту та інформаційних систем.

Донченко Аліна

студентка 3-го курсу факультету торгівлі та маркетингу.

Переробка сміття – перший крок до покращення

Поки Україна не знає, що робити з мільярдами тонн сміття, Європа широко використовує відходи у найрізноманітніших сферах виробництва, заробляючи на цьому «солідні» гроші.

Ми живемо у віці бурхливого технічного прогресу. На даний час екологія – це спосіб життя і мислення кожної людини. Сьогодні вже мова йде не про те, щоб змінити життя, а щоб його врятувати.

На сьогоднішній день екологічний рівень України знаходиться в скрутному становищі. Збільшення кількості викидів підприємств та електростанцій, органічних та неорганічних відходів приближає нашу країну до катастрофи, зупинити яку допоможуть тільки новітні технології та досвід розвинених країн.

На жаль реальною проблемою є те, що питання екології мало турбують пересічних українців. Це й призводить до безлічі проблем пов'язаних зі сміттям. З кожним днем його стає все більше, для нього вже давно немає місця, воно постійно горить, забруднює стічні води й ґрунт.

В Україні нараховується 6,5 тисячі законних і близько 35 тисяч незаконних сміттєзвалищ, загальною площею 7% території, а це можна прирівняти до площі цілої Данії (понад 43 тисячі кв. км). І з кожним роком ситуація лише погіршується.

За підрахунками екологів, Україна накопичила 54 млн кубометрів відходів; щороку сміттеві полігони поповнюються приблизно на 15-17 мільйонів тонн. На переробку йде лише десята частина зібраного сміття.

На сьогодні у країні є 4 сміттєспалювальних заводи: у Києві, Дніпропетровську, Харкові та окупованому Севастополі. Але працює лише київський завод «Енергія».

Сміття нікуди подіти, адже воно розпадатиметься сотні років. І навіть якщо розпочати його сортувати та переробляти, величезні території родючих земель відновляться не швидше, ніж через 300 років.

Однак світовий досвід показує, що сортування і переробка відходів може не тільки зробити придатними для пиття річки і стічні води, а й суттєво зменшити споживання імпортованих енергоресурсів, а також здешевити багато товарів і виробництва.

Сьогодні майже в кожній розвинутій країні світу сортування і переробка відходів поставлені «на конвеєр», часом досягаючи 99%. Адже на переробці сміття можна мати дуже непоганий бізнес. У розвинутих країнах перероблені відходи давно стали повноцінним продуктом міжнародної торгівлі. Сміття дають «друге життя», відправляючи на вторинну переробку, отримуючи теплову та електричну енергію.

У Європі в кожній країні є спеціальні контейнери для сортування сміття. Зазвичай, розподіляють відходи на кілька основних категорій: пластик, папір, скло, органічні відходи та метал.

Одними з лідерів переробки сміття є Швеція та Німеччина, де переробляють 99% усіх відходів країни. За допомогою переробки вторинної сировини вони опалюють будинки та забезпечують їх електроенергією. А було б у них більше сміття – були б краще забезпечені власні енергетичні потреби. Таку проблему у Швеції вирішили імпортом сміття з інших країн, який становить близько 700 тисяч тон відходів. На сьогодні у Швеції пріоритетом виступає не утилізація сміття, а його переробка. Шведські домогосподарства роздільно збирають газети, пластик, метал, скло, електричні прилади, лампочки і батарейки. Також в окремі мішки викидаються харчові відходи. Далі це все переробляється, використовується або знову йде на добрива.

Газети перетворюються на паперову масу, пляшки використовуються повторно або переплавляються на нові елементи, пластикові контейнери стають пластичною сировиною; їжа компостується і стає добривом чи біогазом. Саме таким газом потім заправляють громадський транспорт. Стічні води очищаються до такого ступеня, що їх можна пити. Спеціальні вантажівки їздять по місту і забирають електроніку та небезпечні відходи, хімічні речовини. Фармацевти беруть залишки ліків. Об'ємні відходи шведи відвозять у переробні центри на околицях міст.

Майже класичним можна назвати приклад системи збирання і переробки відходів у Швейцарії. Сьогодні це країна, в якій кожен пакет несортованого сміття коштуватиме його власнику кілька франків, а штрафи за «неоплачені» відходи досягають десятків тисяч франків.

В Україні проблема зі сміттям існує через законодавство, адже закони просто не зобов'язують його переробляти. Передбачений лише один спосіб утилізації – захоронення. На рівні держави відсутня стратегія поводження з відходами та бачення відходів як матеріальних чи енергетичних ресурсів. А охорона довкілля у провладних кабінетах не є пріоритетом.

Аби вийти з екологічної катастрофи, Україні потрібні інвестори та бажання покращити свою екологію.

Юрко Тетяна

студентка 2-го курсу факультету торгівлі та маркетингу, голова інформаційного відділу ЕкоКлубу КНТЕУ.

Де б узяти великий чан для заощадження ресурсів? (про збереження водних ресурсів України)

Уявіть собі на мить, як одного дня ви потрапляєте в іншу атмосферу життя, в якій люди міркують інакше та і пристосовані до життя, виходячи з інших умов. Інші правила, інші закони, інша мораль. Ні, далі ви не прочитаете про погані умови життя в Африці - навпаки, далі буде йти мова про одну з розвинених країн Європи.

Так ось ... Настає ранок, ви інстинктивно ідете до ванної кімнати, вмикаєте душ і в очікуванні на те, коли ж «прокинеться мозок», мокнете під краплями води ... а тут бац! І вода зупиняється. Так як ви ще сонний і не в змозі влаштувати гамір, кинувши у простір думку про те, що трапилися якісь неполадки у водопроводі (так як це іноді трапляється і у нас вдома у найважливіший момент) ви з піною на голові, в білому рушнику чимчикуєте назад до кімнати.

Минає день, а наступного ранку усе повторюється - невже так довго можуть налаштувати труби? А ще й Німеччиною зветься! Врешті решт, за сніданком із власником та хазяїном цього будинку, мені стає відома причина «гідро аварії»:

- Ми ще з дитинства звикли заощаджувати воду, та й не тільки її! Все ж таки ресурси світу не безкінечні. Так, люди у давні віки перейшли до відтворювального господарства, але ж залишається і те, що створити майже неможливо. Водні ресурси — це поверхневі і підземні води, придатні для використання в народному господарстві. Вони є одним з життєво важливих компонентів гідросфери земної кулі та необхідною підвалиною соціально-економічного розвитку в цілому, задоволення основних потреб людей, діяльності у галузі виробництва продовольства, збереження екосистем. Частина користувачів (наприклад, промисловість, сільське і комунальне господарства) безповоротно забирають воду з рік, озер, водосховищ, водоносних горизонтів. Інші використовують не саму воду, а її енергію, водну поверхню або водоймище загалом (гідроенергетика, водний транспорт, рибацтво). Водойми мають велике значення для відпочинку, туризму, спорту. В університеті я був першокласним інженером, а зараз власник фірми, що займається аналізом екологічних умов наших земель. Ми заощаджуємо ресурси Землі, а не власні гроші. А ось чому зупиняється вода через кілька хвилин, то це через те, що я встановив систему таймера. Приймати душ лише відведений час. А потім баста, треба встигнути зробити всі процедури та поступитися чергою наступному члену родини. Так ми робимо свій внесок в екологію – мислимо глобально, а діємо локально.

На цьому я остаточно прокинулась і прониклась словами Міхаеля. Часу було достатньо аби проаналізувати інтернет-простір та провести невелике дослідження. Пов'язавши питання гідроекології із психологією і менталітетом кожної із країн (Україна і Німеччина), я згадала про 2 всесвітньовідомі стереотипи: «українці завжди відкриті, щедрі і не скупі, а німці ... прораховують кожен свій крок, суворі та холодні», згадуєте, так?

Пориньте у ці слова, у них є саме та відповідь, яка і цікавить нас більш за все. Під довгими столами, вкритими пишною скатертиною, які тріщать від маси страв ховається любов до самого себе, та сама щедрість, завдяки якій ми тяжко відмовляємо собі у зовсім примітивних, на перший погляд, речах: погрітися під душем десь хвилин 25, щоб аж тіло було червоного кольору, вмикати світло у кімнаті коли треба, а коли і ні (наприклад, забути вимкнути світло на кухні, поки 25 хвилин відчуваєш на собі ефект бані). Але куди дівається те світло, що випромінюється, чи куди біжить вода, після того, як ми почистили зуби... Як би ж то існував у світі великий чан, куди можна було б збирати все використане світло, енергію, воду та газ, і не викидати їх на смітник, а очищувати для подальшого використання, тоді можливо б і не стояла проблема вичерпних ресурсів Землі.

Як то кажуть, Христос ходив по воді. Але якщо забруднення озер, річок, морів та океанів у світовому масштабі не припиняться у найближчі десятиліття, по воді зможе ходити кожен, а ось черга, щоб сходити в душ, буде становитися довшою.

Державний комітет по водному господарству проводить моніторинг річок, водосховищ, каналів, зрошувальних систем і водойм у межах водогосподарських систем комплексного призначення, систем водопостачання, транскордонних водотоків та водойм у зонах впливу атомних електростанцій. Контроль якості води за фізичними та хімічними показниками здійснюється на 72 водосховищах, 164 річках, 14 зрошувальних системах, 1 лимані та 5 каналах комплексного призначення. Крім того, у рамках радіаційного моніторингу вод водогосподарськими організаціями здійснюється контроль вмісту радіонуклідів у поверхневих водах. А ось державні інспекції охорони Чорного та Азовського морів мають власні системи спостережень. До їх повноважень відносяться щомісячні відбори проб та аналіз впливу джерел забруднення, які розташовані на узбережжі; моніторинг скидів з кораблів; забруднення від діяльності з пошуку та видобування нафти, газу і будівельних матеріалів на морському шельфі; нагляд за використанням живих ресурсів моря.

Незважаючи на неухильне зростання споживання води внаслідок швидкого збільшення чисельності народонаселення, головною проблемою став не брак питної води в більшості країн світу, а прогресуюче забруднення річок, озер і підземних вод. Значне зростання промисловості призвело до різкого збільшення обсягів технічних відходів, що скидаються, у вигляді неочищених або недостатньо очищених стічних вод у водоймища. Нині забруднення води в басейнах великих рік практично на всій території України досягло критичних показників. Деякі річки практично перетворені на стічні канали.

Проаналізувавши інтернет-простір, я зробила декілька висновків. Отже, забезпечення водою населення України в повному об'ємі ускладнюється через незадовільні якості води на водних об'єктах. До основних забруднюючих речовин належать

нафтопродукти, феноли, азот амонійний і нітратний, важкі метали. На межі третього тисячоліття екологічну ситуацію на Україні можна розглядати як кризисну. Для її вирішення потрібні дуже значні фінансові та кваліфікаційні ресурси, а також значний відрізок часу. Все це повинно прискорюватися ефективними державними механізмами. Але зазначені властивості притаманні економічно розвиненим країнам, якою Україна не є.

Проаналізувавши всю складність проблеми, виявивши чинники, а також враховуючи що питома вага бюджетних витрат на природоохоронні проекти має тенденцію до скорочення, ми можемо зробити прогноз з великим рівнем вірогідності, що стан довкілля наступні 10-15 років не стане кращим.

Тому, закликаючи зробити свій вкладок у збереження та заощадження, я раджу почати із себе. Скоротити ефект бані до мінімум, на відпочинку біля води дотримуватися елементарних моральних норм та правил гігієни та спонукати до цього оточуючих людей. Може таким чином ми створимо хоча невеликий чан, де будуть зберігатися не використані ресурси, а заощаджені.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Антоневич Марія, студентка 4-го курсу факультету обліку, аудиту та інформаційних систем, голова секретаріату Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, голова Ради студентського самоврядування факультету.

E-mail: *mariia.antonevych@yandex.ua*

Бабич Євгенія, студентка магістратури 2-го курсу факультету торгівлі та маркетингу, заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

E-mail: *babich.jenya@yandex.ua*

Бурилкіна Олена, студентка 4-го курсу факультету обліку, аудиту та інформаційних систем, голова відділу по роботі з молодими вченими на факультеті Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, голова наукового сектору Ради студентського самоврядування факультету.

E-mail: *l.burylkina@gmail.com*

Гончар Юлія, аспірант 2-го року навчання кафедри технології та організації ресторанного господарства факультету ресторанно-готельного та туристичного бізнесу, викладач торговельно-економічного коледжу КНТЕУ, координатор Кулінарного клубу впродовж 2014-2016 рр.

E-mail: *honchar15101992@gmail.com*

Долід Олександр, студент 2-го курсу факультету торгівлі та маркетингу, координатор наукового клубу «Start in Science», член Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

E-mail: *dolsd.sasha@gmail.com*

Донченко Аліна, студентка 3-го курсу факультету торгівлі та маркетингу.

E-mail: *lina.donchenko@ukr.net*

Звягінцев Дмитро, студент 2-го курсу факультету обліку, аудиту та інформаційних систем.

E-mail: *zwyagintzew1999@i.ua*

Івкова Ніна, студентка 2-го курсу факультету міжнародної торгівлі та права, голова відділу по роботі з молодими вченими на факультеті Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

E-mail: *ninaivkova@ukr.net*

Корольова Анна, студентка 2-го курсу факультету міжнародної торгівлі та права, фіналістка студентських дебатів на тему «Інтеграція права України законодавства ЄС».

E-mail: *anya_koroleva@ukr.net*

Лопуга Владислав, студент 1-го курсу факультету міжнародної торгівлі та права, член Ради студентського самоврядування факультету.

E-mail: *vlopuga12@gmail.com*

Мазуркевич Анастасія, студентка 4-го курсу факультету міжнародної торгівлі та права, координатор Правничого клубу, член Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

E-mail: *Nastiamazurkevich@gmail.com*

Мисник Галина, студентка 3-го курсу факультету торгівлі та маркетингу, голова редакційно-видавничого відділу Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, голова Творчого рекламного об'єднання студентів.

E-mail: *halyna.mysnyk@gmail.com*

Ніколаєць Олександра, студентка 1-го курсу факультету міжнародної торгівлі та права, член Ради студентського самоврядування факультету.

E-mail: *sandranikolayets@gmail.com*

Петровська Дар'я, студентка 2-го курсу факультету економіки, менеджменту та психології, голова соціального сектору Ради студентського самоврядування факультету.

E-mail: *dpetrovskaa@gmail.com*

Рибальченко Катерина, аспірант 2-го року навчання кафедри міжнародних економічних відносин факультету міжнародної торгівлі та прав, голова відділу зовнішніх зв'язків Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

E-mail: *ryb.kateryna@gmail.com*

Рибальченко Марія, студентка 4-го курсу факультету торгівлі та маркетингу, голова відділу розвитку та модернізації сайту Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

E-mail: *ryb.mariia@gmail.com*

Сакевич Микита, студент 2-го курсу факультету економіки, менеджменту та психології, голова відділу по роботі з молодими вченими на факультеті Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

E-mail: *n.sakevych@gmail.com*

Тунік Олександр, студент магістратури 2-го курсу факультету ресторанно-готельного та туристичного бізнесу, голова інтелектуального сектору Ради студентського самоврядування факультету (2014-2015 рр.), голова навчально-наукового сектору Ради студентського самоврядування університету (2015-2016 рр.).

E-mail: *tunyk@ukr.net*

Чуркіна Тетяна, студентка магістратури 2-го курсу факультету обліку, аудиту та інформаційних систем, координатор клубу "Лука Пачолі" (кафедри обліку та оподаткування) Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

E-mail: *churkinaT@i.ua*

Шпита Олексій, студент магістратури 1-го курсу факультету економіки, менеджменту та психології, голова відділу інновацій Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, координатор ЕКО-клубу КНТЕУ.

E-mail: *alexeyshpyta@gmail.com*

Юрко Тетяна, студентка 2-го курсу факультету торгівлі та маркетингу, голова інформаційного відділу ЕкоКлубу КНТЕУ.

E-mail: *tetiana.iurko@gmail.com*

Яремич Валентин, студент 4-го курсу факультету обліку, аудиту та інформаційних системи, голова інформаційного сектору Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, координатор ProgramClub.

E-mail: *valik.1@bigmir.net*

Онлайн журнал VIVAT ACADEMIA
ВИПУСК 5. 2017

Статті в онлайн журналі Vivat Academia написано відповідно до тематики: «Наука, бізнес та екологія: шляхи європеїзації», що пов'язано з набранням чинності з 1 вересня 2017 року в повному обсязі Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом. Детальніше на офіційному сайті Наукового товариства КНТЕУ.

Редакційна колегія:

Ю. Баранюк	голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених КНТЕУ;
Є. Бабич	заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених КНТЕУ;
М. Антоневич	голова секретаріату Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених КНТЕУ;
Н. Івкова	голова відділу по роботі з молодими вченими на факультеті міжнародної торгівлі та права Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених КНТЕУ;
М. Рибальченко	голова інформаційно-видавничого відділу Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених КНТЕУ;
Г. Мисник	голова редакційно-видавничого сектору Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених КНТЕУ.

Дизайн та комп'ютерна верстка:

О. Шпита	голова інноваційного відділу Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених КНТЕУ;
В. Яремич	голова інформаційного сектору Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених КНТЕУ.

*Рекомендовано до опублікування та розміщення на сайті засіданням
Ради Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених
Київського національного торговельно-економічного університету
(протокол №10 від 14.10.2017 р.)*